

13.11.2012

SELVITYS 2012 HANKEHAKEMUKSISTA

1

Opetuskeittiön perustaminen tukkutorin teurastamolle / Tukkuutori (uusi)

Tausta ja tarve

Helsingin kaupungin v. 2010 ruokakulttuuristrategiassa ruokakulttuurin kehittäminen määritellään uudeksi ajattelu- ja toimintamalliksi, jossa kaupunki pyrkii toimimaan ruoan laadun ja paremman maun puolesta ja samalla pienentämään julkisen ruokapalvelun ja helsinkiläisten ruokaketjun ekologista jalanjälkeä sekä torjumaan ilmastonmuutosta. Lisäksi pyrkimyksenä on lisätä kaupunkilaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä ja vahvistaa Helsingin identiteettiä ja kansainvälistä profiilia ruokakulttuurin keinoin. Toimenpiteiden ytimenä on kaupungin jo olemassa olevien ruokapalveluiden, tapahtumallisuuden ja ruokakulttuuria tukevien rakenteiden hyödyntäminen ja vahvistaminen, yhteistyössä ruoka-alan toimijoiden kanssa. Tällä tavoin Helsingistä tehdään laatuluokan eurooppalainen ruokakaupunki.

Helsingin ruokakulttuuristrategian kärkihankkeisiin kuuluu tukkutorin kehittäminen *Hyvän ruoan keskuksiksi*. Tukkuutori vastaa myös ruokakulttuuristrategian toteutuksesta osana WDCH 2012-hanketta, johon liittyen ruokakeskuksen nimeksi on muotoutunut *Teurastamo*. Alueen yleissuunnitelma on valmistunut ja myös korjausrakentaminen on alkanut. Ensimmäiset liiketilat avautuvat 1.9.–31.12.2012, jolloin alue toimii WDCH 2012-hankkeen ruokatapahtumien paikkana.

Opetuskeittiön tavoitteet

Hakijakonsortio esittää, että Tukkuutorin Hyvän ruoan keskukseseen rakennetaan innovaatorahaston tuella kaupungin ruokakulttuuristrategiaa tukeva opetuskeittiö ja käynnistetään sen toiminta. Opetuskeittiö toimii Hyvän ruoan keskuksen yhteisöllisyyden ja elämyksellisyyden sydämenä sekä innovatiivisena oppimisympäristönä helsinkiläiselle ja koko suomalaiselle ruokakulttuurille.

Opetuskeittiö kuuluu Tukkuutorin Hyvän ruoan keskuksen kokonaisuuteen, ja sen perustamishankkeen tavoitteena on:

- osallistua opetuskeittiön rakentamiseen, luoda sille opetussuunnitelma vuosille 2012–2013 ja organisoida opetuskeittiön toiminta,
- kanavoida oppilaitosten ja ruokaketjussa vaikuttavien keskeisten virastojen (Tukkuutori, työväenopisto, opetusvirasto, sosiaalivirasto, Palmia, ympäristökeskus) tarpeita opetuskeittiön toimintaan, aktivoida ja koordinoita poikkihallinnollista yhteistyötä,
- tuottaa opetuskeittiön palvelut eri kohderyhmille (virastot, yritykset, kansalaistoimijat)
- lisätä helsinkiläisten ruokaan ja kestävään ruokaketjuun liittyvää tietämystä ja osaamista,

13.11.2012

- kehittää käytännöt yhteistyölle Helsingin Yliopiston ruokakulttuurin professuurin kanssa,
- vahvistaa Hyvän ruoan keskuksen tunnettuutta, edistää sen yhteydessä toimivien yritysten liiketoiminnan edellytyksiä sekä tukea Helsingin imagoa ruokakaupunkina,
- rakentaa viestintävälineet ja – suunnitelma sekä tiivis yhteistyö median kanssa

Perustamisvaiheen kuluessa tavoitteena on lisäksi valmistella konsepti ja rahoitusratkaisu opetuskeittiön vakinaistamiselle sekä laatia toimintaja taloussuunnitelma jatkoon.

Opetuskeittiön keskeisenä kohderyhmänä päiväsaikaan ovat lapset, nuoret ja mahdollisesti lisäksi erityisryhmät, jotka tavoitetaan ensisijaisesti yhteistyöllä opetusviraston ja sosiaaliviraston sekä mahdollisesti koulujen kerhotoiminnan kautta. Iltatunnit varataan työväenopiston ja kansalaistoimijoiden käyttöön. Osa opetustunneista toteutetaan yritysmyyntin kautta, johon osallistuu tilaan valittu yritys ”A21”, jolle varataan tilaan oma resurssiosuus. Asiakaskuntaa voidaan laajentaa esim. matkailijoiden suuntaan.

Joulukuussa 2011 julkaistu Ruokakulttuuristrategian vuosikatsaus³ suosittaa jatkotoimenpiteiksi Sapere-makukoulua, yhteistyön lisäämistä tutkimuksen, oppilaitosten ja ruokaprofessuurin kanssa sekä ruokakulttuurikummeja kouluihin ja virastoihin. Nämä suositukset on luontevaa toteuttaa opetuskeittiön toiminnan yhteydessä.

Hankkeen hallinnoijana on tukkutori. Tukkutori anoo vuodelle 2012 yhteensä 175 000 euroa ja sidottavaksi vuodelle 2013 yhteensä 115 000 euroa.

2

Älykäs asemapiirros / Rakennusvalvontavirasto (uusi)

Kehittämishankkeessa luotavan verkkopalvelun avulla helpotetaan rakentamaan ryhtyvien ja viranomaisten palvelua. Rakennushankkeen suunnittelija saa tunnukset, joiden avulla hän pääsee avaamaan karttanäkymän. Karttanäkymässä ovat kaikki tarpeelliset viranomaisten tarjoamat, rakennuspaikkaan liittyvät tiedot. Tiedot tulevat suoraan eri viranomaisten järjestelmistä. Hankkeen suunnittelija piirtää verkkopalvelussa olevilla työkaluilla uuden rakennuksen hahmon tai korjauskohteen sijainnin. Suunnittelija voi halutessaan myös ladata rakennuksen hahmon tiedostona omasta suunnittelujärjestelmästä. Rakennushankkeeseen ryhtyvä voi seurata asian etenemistä katselukäyttöliittymän kautta.

13.11.2012

Hankkeen hallinnoijana on rakennusvalvontavirasto. Rakennusvalvontavirasto anoo vuodelle 2012 yhteensä 50 000 euroa ja sidottavaksi vuodelle 2013 yhteensä 100 000 euroa.

3

Sähköinen terveyskortti / Terveyskeskus (uusi)

Terveellinen kaupunginosa-hankkeessa kehitettiin sähköinen terveyskortti-palvelu, joka palkittiin vuoden 2011 laatuinnovaatiopalkinnolla. Palvelun jatkokehittämiseksi on suunniteltu hanketta, jossa kehitetään toisaalta palvelun hankintaa neuvottelumenettelyllä ja toisaalta tavoitellaan uutta palvelua.

Projektissa on kaksi innovaatiota. Hankintamenettelyn toteuttaminen neuvottelemalla ja määrittelemällä tarjouksen kohde toimittajien kanssa. Tarjousmenetelmässä painotetaan hankinnan valmistelua, jossa potentiaalisten tarjoajien kanssa määritellään hankinta ja keskustellaan siitä yhdessä. Toiseksi hankinnan kohteena on määritelty mitattava terveyshyöty käyttäjätasolla. Terveysyödyn määrittely tehdään hankinnan valmisteluvaiheessa. Terveysyötyä tavoitellaan väestötason elintapojen muutoksilla tarjottavan palvelukokonaisuuden tuella. Hankinta on kolmivaiheinen. Hankinnan tekee terveysasemat-osasto. Ensimmäisessä vaiheessa valmistellaan varsinaisen palvelun hankinta yhdessä alalla toimivien yrittäjien kanssa. Toisessa vaiheessa hankitaan palvelu ja kolmannessa vaiheessa se pannaan täytäntöön. Tekes on ilmoittanut halukkuuden osallistua projektiin 50 prosentin rahoitusosuudella. Tekesin intressinä on hankintaprosessin ja uudenlaisen palvelun kehittämisen tukeminen. Samat hyödyt palvelevat terveyskeskusta.

Hankkeen hallinnoija on terveyskeskus. Terveyskeskus anoo vuodelle 2012 yhteensä 150 000 euroa ja sidottavaksi vuodelle 2013 yhteensä 250 000 euroa.

4-6

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma / Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma on Aalto-yliopiston ja Helsingin kaupungin kumppanuusohjelma, jonka tavoitteena on tuottaa kestävää urbaania kehitystä edistäviä innovaatiota monialaisen tutkimus- taide- ja kehittämissyhteistyön keinoin.

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman perusrahoitukseen anotaan vuodelle 2012 yhteensä 110 000 euroa.

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma sisältää teemoja liittyen tutkimus, taide ja kehittämishankkeisiin. Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman alateemoihin anotaan 200 733 euroa.

- Kaupunki palveluna

13.11.2012

- o Kaupunki tilana (esitetään hylättäväksi)
- o Kaupunki järjestelmänä

5 Kaupunki palveluna

Innovatiivinen kaupunki ® -ohjelman Kaupunki palveluna teeman tavoitteena on tuottaa tutkimus- taide ja kehittämishankkeita jotka keskittyvät kaupungin palvelutuotantoon. Erityisesti keskitytään palveluihin, jotka vaativat eri hallintokuntien yhteistyötä. Palvelu näkökulma jatkaa mm. Ikääntyvät kaupunkilaiset tematiikkaa. Teema-alueen alla pyritään huomioimaan erilaiset kaupunkilaiset ja heidän erilaiset palvelutarpeensa, esimerkiksi maahanmuuttajat. Teema-alue kattaa kaupungin koko palvelutuotannon, esimerkiksi liikennepalveluja, kaupunkitilaan liittyviä palveluja, kuten tapahtumienjärjestäminen tai tilojen väliaikaiskäyttöön linkittyvät palvelut ym.

Tavoitteena on tuottaa akateemista tietoa ja ymmärrystä palveluista kaupungin eri konteksteissa, esim. palveluprosesseista, organisoimisesta tai designista sekä kontribuoida parempien palvelujen kehittämistyöhön kaupunkilaisille.

Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu anoo ko. teemalle vuodelle 2012 yhteensä 70 725 euroa ja sidottavaksi vuosille 2013–2014 yhteensä 172 133 euroa.

6 Kaupunki järjestelmänä

Innovatiivinen kaupunki ® -ohjelman Kaupunki järjestelmänä teeman tavoitteena on tarkastella kaupunkia laajan erilaisten järjestelmiä ekosysteeminä. Teema-alue keskittyy mm kaupungin organisaation tutkimus, taide ja kehittämistyöhön. Teema keskittyy esimerkiksi kaupungin eri toimintojen vaikuttavuuteen ja kasainväliseen vertailuun. Kaupunkia järjestelmänä pyritään tarkastelemaan sekä organisaation että ihmislähtöisistä näkökulmista. Teema-alue kattaa kaupungin erilaisia järjestelmiä, esim. innovaatio- tieto-, palvelu- ja liikennejärjestelmät.

Tavoitteena on tuottaa akateemista tietoa ja ymmärrystä systeemien hallinnoimiseen, prosessihallintaan ja kehittämistyöhön sekä esimerkiksi tutkimustietoa ja kehitystyökaluja organisaatioiden muutos ja johtamisteemoihin.

Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu anoo ko. teemalle vuodelle 2012 yhteensä 86 276 euroa ja sidottavaksi vuodelle 2013 yhteensä 50 771 euroa.

Ohjelman hallinnoija on Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu.

13.11.2012

7

Kohtaamispaikka@lasipalatsi / Kaupunginkirjasto (jatkorahoitus)

Helsingin kaupunginkirjasto perustaa Kohtaamispaikka@lasipalatsiin kaikille avoimen Fab Lab-tyyppisen Kaupunkiverstaan. Kaupunkiverstaassa on mahdollisuus oppia uusia taitoja, valmistaa prototyyppejä, työskennellä Urban Office-kaupunkitoimistossa, luoda digitaalista mediaa, hakea työtä tai perustaa yritys.

Tavoitteena on luoda kansalaistiedon jalostamo, älykäs työtila joka saa ideat, tiedot ja taidot kohtaamaan. Fab Lab -toimintaa on jo useissa kaupungeissa maailmalla, mutta Suomesta tällainen toiminta vielä puuttuu.

Kaupunkiverstas on avoin yksittäisille kaupunkilaisille, yrittäjille, työnhakijoille, yrityksille ja yhdistyksille. Kaupunkiverstas mahdollistaa helpon tavan esineiden, tuotteiden tai palveluiden suunnitteluun ja tekemiseen, käyttäjien luoma verkosto opastaa ja tukee muita käyttäjiä. Kaupunkiverstaan toiminta-ajatuksena on yhdessä tekeminen, työskenteleminen ja yrittäminen.

Myös Kohtaamispaikan vakiintuneet tietotekniikka- ja läppäriopastukset jatkuvat, mutta opastustoimintaa jalkautetaan vahvemmin osaksi lähikirjastojen toimintaa, kuten Myllypuron mediakirjastossa on nyt tapahtunut.

Mitä Kohtaamispaikan kaupunkiverstaassa voi tehdä?

- luoda 3D-pajassa oman prototyypin ja jakaa se muille
- työskennellä ja järjestää kokouksia Kaupunkitoimistossa
- kokeilla ja kehittää keksintöjä
- ideoida ja perustaa yritys
- tuottaa digitaalista mediaa
- rekrytoida ja hakea töitä
- oppia uusia taitoja

Hankkeen hallinnoija on kaupunginkirjasto. Kaupunginkirjasto anoo vuodelle 2013 yhteensä 375 000 euroa ja lisäksi sidottavaksi vuodelle 2014 yhteensä 375 000 euroa.

Samalla kaupunginkirjasto anoo vuonna 2012 käyttämättä jääneen, 81 881 euron, rahoitusosuuden siirtämistä käytettäväksi vuonna 2013 hankkeen kustannuksiin.

13.11.2012

8

Antikoagulanttihoidon omahoidon ja sähköisen hoitopalautejärjestelmän kehittäminen terveysasemilla / Terveyskeskus (jatkorahoitus)

Hanke käynnistyi 1.5.2010 projektipäällikön ja projektihoitajan toimesta. Projektissa on tällä hetkellä kolme työntekijää.

Huhtikuussa 2012 päättyi terveysasemakierros, jossa terveysasemien henkilökunnalle kerrottiin projektin etenemisestä ja tavoitteista sekä opetettiin kaikki omahoitajat käyttämään Forsante-palvelua ja lähettämään eKirjeitä. Syksyn 2012 aikana on järjestetty alueellisia esimiestäpaamisia, kerrottu käyttöönotosta alueen terveysasemilla sekä ratkottu käytännön kysymyksiä, jotka ovat olleet esteinä projektin etenemiselle.

Projektin ohjausryhmä asetti tavoitteiksi eKirjeisiin siirtymisen 30.9.2012 mennessä sekä omahoitokoulutettujen määräksi 30 % terveysaseman AK-potilaista vuoden 2012 loppuun mennessä. Tavoitteisiin pääseminen vaikuttaa tällä hetkellä epävarmalta, osin teknisistä ongelmista johtuen. Tällä hetkellä eKirjeitä lähettää 10 % lääkäreistä ja 40 % hoitajista.

Hankkeen implementoinnissa on ollut ongelmia, joten tässä vaiheessa on tärkeää, että projektia voidaan jatkaa vuoden 2013 puolelle.

Hankkeen hallinnoija on terveyskeskus. Terveyskeskus anoo jatkorahoitusta vuodelle 2013 yhteensä 100 000 euroa.

Samalla terveyskeskus anoo vuonna 2012 käyttämättä jääneen, 25 000 euron, rahoitusosuuden siirtämistä käytettäväksi vuonna 2013 hankkeen kustannuksiin.

9

Ryhmätoiminnan ja ryhmävastaanoton uusi palvelukonsepti kaupunginsairaaloiden erikoispoliklinikoilla / Terveyskeskus (jatkorahoitus)

Hankkeen tavoitteena on lisätä erikoislääkäripoliklinikoiden ja terveysasemien kustannustehokkuutta, monipuolistaa yksiköiden palvelujen tuotantoa ja varautua henkilöstön saatavuuden vaikeutumiseen.

Vuoden 2012 aikana on poliklinikoilla järjestetty painonhallintaryhmiä, Tulppa-ryhmiä, ensitietoryhmiä kardioversioon tuleville potilaille, keuhkia ja koliittipotilaille sekä muistisairaiden omaisille. Nämä ryhmät ovat nyt yksiköiden vakiintunutta toimintaa. Syksyn 2012 aikana pilotoidaan sydämen vajaatoiminta-ryhmää. Kivunhallintatyöryhmän suunnittelu yhteistyössä HUSin kanssa käynnistyy tammikuussa 2013.

13.11.2012

Ryhmätoiminnan toteuttajina ovat kaupunginsairaalan ja terveysasemien moniammatilliset tiimit, työterveyshuolto, kouluterveydenhuolto sekä kolmas sektori. Terveystaloustieteellinen selvitys projektissa kehitetystä ryhmätoiminnasta valmistui lokakuussa 2012.

Moniammatillinen lihavuustyöryhmä on tuottamassa sähköistä lihavuuden prevention ja hoidon palvelukarttaa joka valmistuu vuoden 2012 aikana. Lisäksi on tuotettu uusi lihavuuden hoidon ryhmätoimintamalli, jota pilotoidaan terveysasemilla vuoden 2013 aikana.

Vuotta 2013 koskevan määrärahan osalta tavoitteina ovat mm. lihavuustyöryhmän ehdotusten ja päätösten toimeenpano uudessa sote-organisaatiossa, uudentyyppisten painonhallintaryhmien pilotoiminen terveysasemilla, ryhmänohjaajien kouluttaminen valmentajatyypiseen ryhmäohjaukseen, vertaisten kouluttaminen ryhmien ohjaukseen yhteistyössä terveysasemien kanssa, yhteistyö toimivien palveluketjujen rakentamiseksi, ryhmätoiminnan sähköisen asiointin kehittäminen sekä ryhmätoiminnan tuotteistaminen terveystaloustieteellisen selvityksen pohjalta, jolla varaudutaan terveydenhuoltolain mukaiseen, asiakkaiden vapaaseen hakeutumiseen vuonna 2014.

Hankkeen hallinnoija on terveyskeskus. Terveyskeskus anoo jatkorahoitusta vuodelle 2013 yhteensä 99 000 euroa.

10

Innolukio / Ylivieskan kaupunki (uusi)

Mikä on Innolukio

Suomeen ollaan synnyttämässä tiedollisesti ja taidollisesti innostava Innolukio -oppimisympäristö, joka on otettu käyttöön syyslukukaudella 2012. Saatujen kokemusten pohjalta tästä idea- ja tuotekehityskilpailun ympärille koostuvasta hankkeesta on tarkoitus kehittää pysyvä osa suomalaista lukiokoulutusta.

Opetushallituksen käynnistämän ja rahoittaman Innolukio -hankkeen kehittäjäyhteisöiksi ovat ilmoittautuneet Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry, Suomen Kuntaliitto, Työ- ja elinkeinoministeriö TEM, Aalto-yliopisto, Oulun yliopisto, Suomalaisen työn liitto, Viestinnän Keskusliitto, Suomen lukiolaisten liitto, Taloudellinen Tiedotustoimisto ry, Tekes ja Sekes. Yrityksistä Innolukion kehittäjiä ovat Elisa Oyj, Microsoft Oy ja Nokia Oyj. Hanketta hallinnoi Ylivieskan kaupunki. Käytännön toimista ovat päättämässä myös Innolukion ohjausryhmä ja kehittäjäyhteisön nimeämistä jäsenistä koostuva tutorboard.

Helsingin kaupungin opetusvirasto on ollut aktiivisesti mukana Innolukion kehitystyössä ja samalla kytkemässä kaupungin lukiot tähän syk-

13.11.2012

---

syllä käynnistyvään oppimisympäristöhankkeeseen. Opetusvirasto on nimennyt Innolukion sparraajiksi tarkoitettujen veturilukioiden joukkoon Resson ja Etu-Töölön lukiot.

Yksi Innolukion keskeisistä tavoitteista on lukioiden ja elinkeinoelämän, erityisesti yritysten välisen yhteistyön lisääminen. Tästä syystä Innolukion, Helsingin lukioiden ja Helsingin kaupungin elinkeinotoiminnan edustajat ovat käyneet keskusteluja niistä toimintamalleista, joilla tämän tavoitteen toteutumista voidaan edistää.

Projektin tavoitteet

Helsingistä tulee Innolukion yritys yhteistyötä kehittävä pilottialue. Tavoitteena on hakea pilotoinnin kautta lukioiden ja yritysten välille yhteistyönalleja, jotka voidaan myöhemmin skaalata ja saattaa pysyväksi osaksi kaupungin oppimisinfrakstruktuuria.

Helsingin kaupungin Resson ja Etu-Töölön lukioissa käynnistetään kiinnostuneille opiskelijoille valinnainen Smart-up -tuotekehityskurssi, joka toteutetaan kuluvan lukuvuoden neljännessä tai viidennessä jaksossa (helmi-toukokuussa 2013). Kummallekin lukiolle haetaan muutama ”yrityskummi”, jotka ovat pilotoinnin kannalta lukioiden omia toiveita vastaavia ja samalla kiinnostuneita pysyvästä yhteistyöstä näiden lukioiden kanssa. Alustavissa keskusteluissa mahdollisina yhteistyöyrityksinä on mainittu mm. Kone, Nordea, Nokia, Rovio Mobile, Marimekko, Stockmann ja Elisa. Myös Innolukio osallistuu aktiivisesti yhteistyöhön. Soveltuvien yritysten löydyttyä kurssi on tarkoitus toteuttaa ja tämän jälkeen pohditaan ja dokumentoidaan opittua, jotta kurssi voidaan tarvittaessa toteuttaa muissakin lukoissa.

Pilottihankkeelle on tavoitteena nimetä myös ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina ainakin opetusvirasto, Helsingin kaupungin elinkeinotoimi, Kauppakamari ja Helsingin Yrittäjät.

Hankkeen hallinnoija on Ylivieskan kaupunki. Ylivieskan kaupunki anoo vuodelle 2012 yhteensä 9 000 euroa ja sidottavaksi vuodelle 2013 yhteensä 19 000 euroa.

13.11.2012

11

Kasvupolku / Helsingin Uusyrityskeskus ry (uusi)

Helsingin kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti kaupunki huolehtii yritysten liiketoiminnan kasvuedellytyksistä työllisyyden ja yhteisöverokertymän turvaamiseksi sekä kasvuhakuisen yritystoiminnan edellytysten parantamiseksi.

Elinkeinopalveluun kuuluva YritysHelsinki tarjoaa alkaville helsinkiläisille yrittäjille laajan yritysten perustamisneuvonnan sekä potentiaalisten kasvuyritysten vauhdittamiseksi lisäpalveluita. Erityisesti kasvuyrityspuolelle asiakkaille tarvitaan paremmin toimivia kokonaispalvelupolkuja, jotta kasvuyritykset saadaan nopeammin kasvuun.

Projekti on YritysHelsingin neuvontapalveluja osaltaan tuottavan Helsingin Uusyrityskeskus ry:n ja Forum Virium Helsingin yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on tiivistää kaupungin rahoittamien palvelujen yhteistyötä helsinkiläisten pk-yritysten kasvun edistämisessä.

Projektissa pilotoidaan palvelujatkumoa YritysHelsingin perustamisneuvonnasta ja kasvuyrityspalveluista Kasvupolku-projektin Kasvuvalmennukseen ja muihin soveltuviin jatkopalveluihin. Erityisesti yrityshautomoverkoston uudistamiseen liittyen projektissa rakennetaan kasvuyrityskumppani- ja rahoittajaverkostoa, ns. Kiihdytystallia. Projektissa rakennetaan ja testataan myös yhteistä palveluprosessia tukevaa tietojärjestelmää, joka rakennetaan YritysHelsingin alustalle.

Hankkeen hallinnoija on Helsingin Uusyrityskeskus ry. Helsingin Uusyrityskeskus ry anoo vuodelle 2013 yhteensä 520 000 euroa.

12

Yrityskylä Helsinki / Opetusvirasto (jatkorahoitus)

Tavoitteet

1. Luoda helsinkiläistä elinkeinoelämää ja yrittäjyyttä mallintava Yrityskylä, joka kehittää ja vahvistaa yrittäjyys- ja talouskasvatuksen osaamista osana monipuolista oppimisympäristöä. Kaikki Helsingin kaupungin 6. – luokkalaiset käyvät Yrityskylässä vuosien 2012–2015 aikana ja 6. luokkien opettajat käyvät yksipäiväisen Yrityskylä – koulutuksen. Ruotsinkielistä Yrityskylä – päivää suunnitellaan TAT:n Vaasan pilotin jälkeen.
2. Vahvistaa opettajien tietoa sekä osaamista työelämästä ja yrittäjyydestä. Luoda laadukas koulu-yritysyhteistyömalli, joka huomioi yrittäjän ja koulun näkökulman. Saada työelämä ja yrittäjyys paremmin osaksi koulujen arkea erilaisin muo-

13.11.2012

- doin. Tuoda jo olemassa olevat NY – ohjelmat ja muut vastaavat yrittäjyyskasvatuksen ohjelmat sekä toimijat koulu yhteistyöhön vahvemmin. Hankkeen työrukkanen vastaa toteutuksen suunnittelusta.
3. Vahvistaa oppiaineiden välistä integraatiota yrittäjyys- ja talouskasvatuksessa, oppilaiden osallisuudessa, kestävässä kehityksessä, globalisaatiokasvatuksessa sekä vahvistaa yhteyttä opetussuunnitelmiin.
  4. Innovoida ja arvioida 7.-8 – luokkalaisille soveltuvaa pedagogista yrittäjyys- ja talouskasvatusmateriaalia Yrityskylä Helsinki kokemusten pohjalta. Virtuaalinen Yrityskylän oppimisympäristö on aihiona osana hanketta ja tätä kehitetään yhteistyössä Mediakeskuksen hankkeiden kanssa.

Hankkeen hallinnoija on opetusvirasto. Opetusvirasto anoo jatkorahoitusta kaupunginhallituksen 30.1.2012, 100 § tekemästä varauksesta vuodelle 2013 yhteensä 200 000 euroa.

13

Forum Virium Helsinki perusrahoitus / Forum Virium Helsinki (jatkorahoitus)

Helsingin kaupunginhallitus osoitti Helsingin kaupungin innovaatiarahastosta Forum Virium Helsingin toimintaa varten RTT Oy:lle 840 000 euron rahoituksen vuodelle 2012. Rahoitus on pysynyt samalla tasolla vuodesta 2008 lähtien.

Forum Virium Helsingin toiminta on laajentunut merkittävästi vuodesta 2009 alkaen. Erityisesti älykäs kaupunki-hankealueella Forum Virium on päässyt kansainväliseen edelläkävijäasemaan.

Työ on tuottanut palveluita kaupunkilaisille (mm. Parkkinappi-sovellus sekä Terveellinen kaupunginosa-ohjelmassa syntyneet Terveyspysäkki, Terveyskortti ja Harrasteharava); yrityksille liiketoimintaa (mm. Tiedon kaupallistama ideointipalvelu Idealinko hankkeen tuloksien pohjalta); ja Helsingin kaupungille uusia palveluita (mm. Helsinki Region Infoshare, Palvelukartta), kansainvälistä näkyvyyttä ja yhteistyötä (hankeyhteistyö mm. Barcelonan ja Amsterdamin kaupunkien kanssa).

Hankevalmistelu on onnistunut erinomaisesti; pelkästään vuonna 2012 alkaneet uudet hankkeet toivat yhtiölle tuleville vuosille noin kahden miljoonan euron rahoituksen sekä noin 16 miljoonan euron lisäyksen hankeportfolioon.

Yhtiön tulevaisuudennäkymät näyttävät erinomaisilta. Forum Virium Helsingillä on mahdollisuus edelleen vahvistaa Helsingin edelläkävijä asemaa mm. käyttäjälähtöisten kansalaispalveluiden ja avoimen tiedon edelläkävijänä. Hankesalkku on vuonna 2013 edelleen kasvamassa ha

13.11.2012

---

hankkeet tuottavat kaupunkilaisia ja yrityksiä aidosti hyödyttäviä palveluja.

Helsingin kaupunki on osoittanut Forum Virium Helsingin toimintaan innovaatorahastosta 800 000-840 000 euron suuruisen rahoituksen. Pitkäjänteinen sitoutuminen Forum Virium Helsinkiin on tuottanut tulosta: rahoitus generoi moninkertaisen määrän muuta yritys- ja hankerahoitusta ja hankeportfolion tärkeimmät hankkeet kohdistuvat kaupungin kannalta tärkeille toimialoille ja tärkeisiin hallintokuntiin.

Forum Virium Helsingin toiminnan kasvu sekä yleinen talouskehitys ovat kuitenkin lisänneet myös yhtiön peruskuluja. Tällä perusteella haemme ensi vuodelle innovaatorahastosta rahoitukseen korotusta, jonka avulla voimme vastata koti- ja ulkomaisten kumppaneiden osoittamaan lisääntyvään kysyntään ja yhteistyötarjouksiin.

Hankkeen hallinnoija on Forum Virium Helsinki. Forum Virium Helsinki anoo jatkorahoitusta vuodelle 2013 yhteensä 950 000 euroa.

14

Digitaaliset pelit osana tulevaisuuden elinkeinoperustaa Helsingissä ja Suomessa / Nuorisosiainkeskus (jatkorahoitus)

Hankkeen tavoitteet

Hankkeessa luodaan nuorten digitaalisen pelaamisen kulttuurin ja toimialan ymmärrystä ja osaamista lisäävää koulutusta Helsingin kaupungin henkilöstölle, ensimmäisessä vaiheessa 2012–2014 lähinnä kasvatus- ja opetusalan ammattilaisille.

- Tarkoituksena ei ole tuottaa vain yksi kertaluonteinen koulutussarja, vaan pysyvämpiluonteinen verkostomainen koulutusrakenne. Koulutuskokonaisuus suunnitellaan siten, että täydennyskoulutus aiheesta on mahdollista myös innovaatorahaston rahoituksen päätyttyä. Vuosi 2012 on ollut koulutussuunnittelua ja vuosi 2013 on koulutuskokonaisuuden ja erilaisten yhteistyömenetelmien pilotointia. Vuonna 2014 varmistetaan koulutuskokonaisuuksien juurtuminen, sovelletaan koulutusta uusille kohderyhmille ja kehitetään toimintaa kansallisella tasolla.
- Tarkoituksena on jäsentää jo olemassa olevaa tietoutta nuorten pelikulttuurista sekä tuottaa uutta tietoa. Uutta tietoa pyritään rakentamaan yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa nuorten ja ammattilaisten välillä. Koulutuksessa ja toiminnassa nojataan nuorten autenttiseen tietoon ja kokemuksiin.
- Kouluttamisen menetelmät ja muodot suunnitellaan ja toteutetaan yhteisöllisen ja kokemuksellisen oppimisen periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on luoda koulutettaville omakohtaisia kokemuksia ja

13.11.2012

---

merkityksiä. Koulutuksissa ja kouluttamisessa pyritään ensisijaisesti hyödyntämään nuoria ja heidän kokemuksiaan ja osaamista.

Hankkeen toteutumisen yleisenä tavoitteena on, että nuoret saavat jo varhaisessa vaiheessa tukea harrastuksessa edistymiseen ja siinä kehittymiseen, sekä peliteollisuuteen liittyviin opintoihin ohjautumiseen. Tätä kautta mahdollistuu nuorten kehittyminen peliteollisuuden ja pelien ympärille liittyvän elinkeinoelämän asiantuntijoiksi ja osaajiksi. Tavoitteena on vahvistaa pelitoiminnan asemaa osana Helsingin elinkeinoperustaa.

OPETUS- JA KASVATUSALAN AMMATTILAISILLE sekä muille Helsingin kaupungin henkilöstöryhmille tarjotaan koulutuskokonaisuuden kautta mahdollisuus omakohtaisesti ja elämyksellisesti tutustua nuorten pelikulttuuriin ja siihen liittyviin merkityksiin ja mahdollisuuksiin. Koulutettaville pyritään rakentamaan kokemuksellista ja merkityksellistä siltaa heidän ammatillisen tehtäväkenttäänsä ja digitaalisen pelikulttuurin välille. Ammatillinen siltaaminen tapahtuu tarkastelemalla pelaamista ja pelejä mm. osaamisen kehittämisen, sosiaalisten suhteiden merkityksen, yhteistoiminnallisuuden, vuorovaikutuksen ja pedagogisen soveltamisen kautta. Koulutus vahvistaa Helsingin kaupungin henkilöstöryhmien kontakteja pelialan elinkeinoelämään ja alan oppilaitoksiin sekä nuorten pelikulttuurin parissa toimiviin asiantuntijoihin, järjestöihin ja aikuisiin. Tätä kautta koulutukset tarjoavat koulutuksiin osallistuville myös mahdollisuuden vaikuttaa kaupungille ja kaupungin monille nuorille tärkeisiin pelikulttuuriin ja elinkeinoelämään liittyviin kysymyksiin.

NUORILLA on mahdollisuus koulutuksellisessa kokonaisuudessa kertoa ja kuvata pelikulttuurin heille tarjoamia merkityksiä, kokemuksia ja osaamista keskeisille kodin ulkopuolisille henkilöstöryhmille. Koulutuskokonaisuudet tarjoavat nuorille uusia mahdollisuuksia oman osaamisen kehittämiseen (mm. kouluttajana) ja tilaisuuksia vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa sekä vaikuttamis- että koulutustoiminnan kautta.

NUORILLE tarjoutuu mahdollisuus vaikuttamistoimintaan vuorovaikutuksellisten koulutustapahtumien kautta erilaisten Helsingin kaupungin organisaatioiden ja henkilöstöryhmien kanssa.

NUORILLE tarjoutuu uusia mahdollisuuksia aktiiviseen vuorovaikutukseen pelialan ammattilaisten kanssa, heidän pelialan tuntemuksensa kasvaa ja syntyy mahdollisesti uravalintaan ja työllistymiseen tai yritystoimintaan johtavia kontakteja.

OPPILAITOSYHTEISTYÖ tarjoaa sekä nuorille että oppilaitoksille ja yrityksille mahdollisuuden yhdessä parantaa alan kehittämisedellytyksiä. Nuoret saavat tietoa koulutusmahdollisuuksista, oppilaitokset alalle motivoituneita opiskelijoita ja yritykset osaavaa työvoimaa ja ala kai-

13.11.2012

---

paamaansa arvostusta ja tukea niin koulumaailmasta kuin elinkeinoelämän taholta.

PELIALAN YRITYKSET JA AMMATTILAISET saavat mahdollisuuden vaikuttaa toimialan laajempaan yhteiskunnalliseen ja koulutuspoliittiseen kehitykseen osallistumalla nuorten kanssa yhteistyössä toteutettavien koulutuskokonaisuuksien toteutukseen ja tätä kautta mahdollisesti vaikutettua aktiivisesti alaa koskeviin käsityksiin ja merkitykseen.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2013

- Koulutuskokonaisuuden rakenteellinen viimeistely.
- Koulutusmoduulien viimeistely (5 kpl) Helsingin kaupungin opetusviraston mediakeskuksen koulutustarjontaan. Koulutusten pilotointi, muutostyöt ja aikataulutus Mediakeskuksen koulutustarjontaan (kevät 2013). Yhteistyössä SEUL RY:n ja Helsingin Yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitoksen (Linkki) kanssa.
- Koulutuskokonaisuuden viestinnällisen rakenteen viimeistely ja toimintojen aikataulutus vuodelle 2013. Seminaarit ja työpajat.
- Toiminnan arviointi ja jatkotoimenpiteiden asettaminen.
- Hankkeen kohderyhmän laajentaminen mm. sosiaali- ja terveysviraston sekä työvoimatoimistojen henkilökunnan suuntaan.
- Toimintamallien ja yhteistyörakenteen mallintaminen ja raportointi sekä levittäminen.

Hankkeen hallinnoija on nuorisoasiainkeskus. Nuorisoasiainkeskus anoo jatkorahoitusta kaupunginhallituksen 30.1.2012, 100 § tekemästä varauksesta vuodelle 2013 yhteensä 150 000 euroa.

Samalla nuorisoasiainkeskus anoo vuonna 2012 käyttämättä jääneen, 76 000 euron, rahoitusosuuden siirtämistä käytettäväksi vuonna 2013 hankkeen kustannuksiin.

13.11.2012

15

Stadi.TV / Forum Virium Helsinki (jatkorahoitus)

Stadi.TV-hankkeen ensimmäinen vuosi 2010 keskittyi palvelun konseptin kehittelyyn sekä sen käynnistämiseen, seuraava vuosi 2011 pääkaupunkilaisten yhteisöjen aktivointiin sekä sisältöprosessin toimivuuteen. Vuonna 2012 on keskitytty hankkeen tuotanto-otteen vahvistamiseen kautta toimivan konseptin vakiinnuttamiseen sekä Stadi.TV:stä viestimiseen yleisölle. Kolmen vuoden aikana on rakennettu toimintamalli, joka on saanut erinomaista palautetta.

Stadi.TV:n toimintatapa on osoittanut tarpeellisuutensa ja vahvuutensa kaupungille ja sen asukkaille. Jalkauttaminen on voinut aikansa ja erityisesti viimeisen toimintavuotensa aikana Stadi.TV on päässyt näkyvään vauhtiin. Jatkohankkeessa laajennetaan tekijä- ja yleisöpohjaa kaupunkiyhteisön kanssa ja vakiinnutetaan Stadi.TV:n toiminta kaupungin jatkuvana toimijana yhä tiiviimmässä yhteistyössä kaikkien kaupungin toimijoiden kanssa.

Stadi.TV:n visio 2015 on olla Helsingin seudun johtava kaupunkiyhteisön käyttämä monikanavainen mediapalvelu:

- Stadi.TV on ainutlaatuinen yhdistelmä kansalaisjournalismia ja ammattilaisten tuottamaa ohjelmasisältöä. Olemme avoin ja yhteisöllinen mediakanava, joka palvelee koko kaupunkiyhteisöä.
- Stadi.TV luottaa toiminnassaan avoimuuteen ja pyrkii kuuntelemaan kaupunkilaisia ja lisäämään siten heidän hyvinvointiaan arjessa.
- Stadi.TV toimii myös innovatiivisten demokratiasovellusten testiympäristönä ja tuo televisiolähetysensä kaupunkilaisten pariin popup-kaupunkistudiollaan mm. Lasipalatsin Kohtaamispaikalla.

Hankkeen hallinnoija on Forum Virium Helsinki. Forum Virium Helsinki anoo jatkorahoitusta vuodelle 2013 yhteensä 262 000 euroa ja lisäksi sidottavaksi vuodelle 2014 yhteensä 262 000 euroa.

16

Seniorit ja syrjäytyneet atk-aikaan (Satka) / Sosiaalivirasto (jatkorahoitus)

Hankkeen tavoite ja toimintamuodot

Satka-hanke edistää iäkkäiden ja syrjäytymisvaarassa olevien helsinkiläisten mahdollisuuksia tietotekniikan käyttöön. Hanke tarjoaa tietokoneita asiakaskäyttöön palvelukeskuksissa ja järjestää opastusta niiden käyttöön.

13.11.2012

Hankkeessa on toiminut koko vuoden atk-opastaja, joka kiertää 4-6 palvelukeskuksessa. Lisäksi on palkkatukivaroin palkattu opastaja, joka kiertää neljässä palvelukeskuksessa.

Ruotsinkielisen opastuksen aloitus suunniteltiin yhteistyöverkostossa, johon kuuluivat Arbis, Arcada, Svenska Pensionsförbundet ja sosiaaliviraston ruotsinkielisen sosiaalipalvelut. Ruotsinkielinen opastus aloitettiin Töölön palvelukeskuksessa syyskuussa. Ruotsinkielistä opastusta ollaan aloittamassa myös Munkkiniemen palvelukeskuksessa.

Maahanmuuttajataustaisten opastuksen projektivastaava aloitti työnsä toukokuun puolessavälissä. Opastus alkoi kesän aikana ja toimii nyt neljässä palvelukeskuksessa (Kamppi, Kinapori, Kontula ja Syystie).

Satka-hanke laajeni keväällä 2012 vanhusten palvelutaloihin. Itäkeskuksen ja Rudolfin palvelutaloissa järjestetyn pilotoinnin jälkeen asiakastietokoneet ja työpisteiden kalusteet on hankittu myös Madetojan, Vuorensyrjän ja Hopeatien palvelutaloihin. Puistolan palvelutaloon hankinnat tehdään vuonna 2013 talon remontin valmistuttua. uudet työasemat on toteutettu yhteistyössä kirjastotoimen kanssa ja niihin kirjaututaan pääkaupunkiseudun kirjastokortin tunnuksilla. Työasema toimii monella kielellä ja sen yhteydessä on mahdollista käyttää myös Skypeä. Skypen käyttömahdollisuus on puuttunut aiemmista Satka-hankkeen asiakastyöasemista. Skype on erittäin tärkeä monille ikäihmisille, etenkin maahanmuuttajataustaisille, koska se mahdollistaa yhteydenpidon kaukana asuviin omaisiin.

Hankkeen hallinnoija on sosiaalivirasto. Sosiaalivirasto anoo jatkorahoitusta kaupunginhallituksen 30.1.2012, 100 § tekemästä varauksesta vuodelle 2013 yhteensä 95 000 euroa.

Samalla sosiaalivirasto anoo vuonna 2012 käyttämättä jääneen, 43 700 euron, rahoitusosuuden siirtämistä käytettäväksi vuonna 2013 hankkeen kustannuksiin.

13.11.2012

Seuraaville hankkeille ainoastaan siirretään vuonna 2012 käyttämättä jääneet rahoitusosuudet käytettäväksi ko. hankkeiden vuoden 2013 kustannuksiin:

17

Sähköinen palveluseteli / Terveyskeskus

Hankkeelle myönnettiin 500 000 euron määräraha vuonna 2010. Määrärahasta kului vuoden 2011 aikana 65 000 euroa projektipäällikön palkkaamiseen, sähköistämiseen liittyviin hankintoihin sekä koulutukseen.

Vuonna 2012 on jatkettu seitsemän suurimman kaupungin yhteistyönä palveluseteliin ja ostopalveluun liittyvän tietojärjestelmäkokonaisuuden määrittelytyötä. Helsingissä on lisäksi toteutettu palvelusetelituottajiksi hakeutumisen sähköinen ilmoittautuminen sekä jatkettu suun terveydenhuollon tuottajavertailun kehittämistä.

Rahoitusosuudesta kulunee 70 000 euroa vuoden 2012 aikana, joten rahoitusosuudesta anotaan siirrettäväksi 365 000 euroa käytettäväksi hankkeen vuoden 2013 kustannuksiin.

18

Suun terveyden edistäminen sosiaalisessa mediassa / Terveyskeskus

Vuoden 2012 aikana hankkeessa on vakiinnutettu suun terveydenhuollon Facebook-sivut ja niiden sisältöä on suunnattu eri ikäisille kohderyhmille.

Sivuista on tiedotettu suomenkielisen työväenopiston opettajille ja sosiaaliviraston Satka-hankkeen vastuuhenkilöille, jotta ikäihmisiä ohjattaisiin sivuille tietotekniikan kursseilla. Tietoa sivustoista levitetään myös yleisötapahtumissa. Nuorten tyttöjen verkkolehdestä, demi.fi, on suunnattu hampaiden hoitoviikko lokakuussa 2012, missä suuhygienisti on vastaamassa kysymyksiin ja kertomassa nuorille suun terveyden edistämisestä. Suunniteltu pelin rakentaminen yhteistyössä ”verkkoterkkareiden” ja nuorisoasiainkeskuksen kanssa ei ole vielä toteutunut, suunnittelun ollessa edelleen käynnissä.

Hankkeelle myönnetystä 110 000 euron rahoitusosuudesta käytettiin 40 000 euroa vuonna 2011. Vuonna 2012 arvioidaan käytettävän 6 000 euroa, joten rahoitusosuudesta anotaan siirrettäväksi 64 000 euroa käytettäväksi hankkeen vuoden 2013 kustannuksiin.

13.11.2012

19

Varoja sähköisten asiointipalvelujen kehittämiseen / Terveyskeskus

Hankerahoilla on toistaiseksi maksettu hammashoitoloiden digitaalinen itseilmoittautuminen-järjestelmä, joka tällä hetkellä on käytössä 24 hammashoitolassa.

Hankekokonaisuudesta on jäljellä digitaalinen hoitoonohjaus, joka on kokonaisuus, joka koostuu potilastietojärjestelmään integroitavasta interaktiivisesta esitieto/oirekyselystä, asiakasta oman terveytensä edistämiseen aktivoivista ominaisuuksista ja mahdollisuudesta varata uusi aika oikealle vastaanottajalle hoidon kiireellisyys huomioiden.

Tavoitteena on ottaa ohjelmistokokonaisuudesta ensin toteutettava eEsitiedot-osio koekäyttöön syksyn 2012 aikana. Aikataulu on riippuvainen siitä, milloin järjestelmätoimittajalla on saatavana rajapinta Helsinki-portaaliin.

Digitaalinen hoitoonohjaus on edellisen jatkokehitysvaihe, johon tarvittavaa tuotekehityksen substanssiosaamista ei voida irrottaa suun terveydenhuollosta, vaan palvelu tullaan hankkimaan myöhemmin valmiina palveluna.

Kustannuksia ei ole toteutunut vuoden 2012 aikana, joten jäljellä oleva rahoitusosuus 74 000 euroa anotaan siirrettäväksi käytettäväksi hankkeen vuoden 2013 kustannuksiin.

20

Verkkoterkkari / Terveyskeskus

Hankkeen toiminnan vakiinnuttamisessa on tärkeää ylläpitää hankkeen neljän vuoden aikana syntyneitä yhteistyösuhteita ja luoda uusia sekä paikallisesti että valtakunnallisesti.

Vuoden 2013 aikana on suunnitelmana käyttää vuodelta 2012 siirtyvää rahoitusosuutta verkostotapaamisiin ja yhteistyökokouksiin, toiminnan esittely- ja koulutusmatkoihin, työntekijöiden verkkotyön osaamista täydentävään koulutukseen, verkkoterkkaritoiminnan mainostamiseen ja markkinointiin sosiaalisen median ympäristöissä, toiminnan videoesityksen suunnitteluun ja tilaamiseen sekä yhteistyön toteuttamisen ja verkkoiminnan kehittämiseen erityisryhmille, kuten kuurot.

Vuodelle 2012 myönnetty rahoitusosuus mukaan lukien edelliseltä vuodelta siirtynyt rahoitusosuus on yhteensä 295 000 euroa, josta arvioidaan kuluvana vuonna käytettävän 245 000 euroa. Rahoitusosuudes-

13.11.2012

---

ta anotaan siirrettävän käyttämättä jäävä rahoitusosuus, 50 000 euroa, käytettäväksi hankkeen vuoden 2013 kustannuksiin.

21

Psykiatrian konsultaatiopoliklinikan konsultoiva maahanmuuttajatyöryhmä / Terveyskeskus

Hankkeen tavoitteena on parantaa maahanmuuttajataustaisten henkilöiden psykiatrisen erikoissairaanhoidon palveluja, kaventaa terveyseroja ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä sekä vahvistaa henkilöstön osaamista monikulttuuriseen psykiatriseen työhön.

Hankkeen aikana konsultoiva maahanmuuttajatyöryhmä on hankkinut erityisosaamista ja tietotaitoa monikulttuurisesta psykiatriasta. Hankkeen aikana on järjestetty koulutusta ja työnohjausta myös muille maahanmuuttajien kanssa työskenteleville sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille, yhteistyökumppaneille, opiskelijoille sekä tulkeille. Keskeisimmät yhteistyökumppanit ovat olleet terveysasemat, sosiaaliviraston maahanmuuttajayksikkö ja muut maahanmuuttajia hoitavat viranomaistahot sekä kolmannen sektorin yhteistyökumppanit, kuten Diakonissalaitoksen kidutettujen toimintakeskus ja mielenterveysseuran SOS-kriisipalvelu.

Konsultoiva maahanmuuttajatyöryhmä palvelee perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon rajapinnassa siten, että se osaltaan voi olla mukana erikoissairaanhoidon tutkimus- ja arviointijaksolla tai lähettää niin arvioidessaan perusterveydenhuollosta potilaan tutkimusjaksolle erikoissairaanhoidon. Työryhmän täydennettyä psykiatrian erikoislääkärillä aloitettiin myös lyhytkestoiset tutkimus- ja hoitointerventiot yhteistyössä lähettävän tahon kanssa. Työryhmässä työskentelee psykiatrian erikoislääkäri, psykologi sekä terveydenhoitaja. Sosiaalityöntekijä aloittaa työryhmässä lokakuussa. Toimitilat sijaitsevat Kontulan terveysasemalla.

Vuoden 2012 käytävissä oleva rahoitusosuus on ollut yhteensä 647 000 euroa, koostuen vuodelta 2011 siirtyneistä ja vuodelle 2012 myönnettyistä rahoitusosuuksista. Kustannuksia arvioidaan toteutuvan 280 000 euroa vuonna 2012, joten rahoitusosuudesta anotaan siirrettävän käyttämättä jäävä rahoitusosuus, 367 000 euroa, käytettäväksi hankkeen vuoden 2013 kustannuksiin.

13.11.2012

Seuraaville hankkeille ei ehdoteta rahoitusta innovaatorahastosta:

Lean Startup Center / Hub Helsinki Osuuskunta (uusi)

Hub Helsinki Osuuskunta on vuodesta 2009 asti toiminut osuuskunta, jolla on 27 osuudenomistajaa. Hub Helsinki osuuskunta on vuokrannut Helsingistä Annankadulta 350 neliömetrin kokoisen tilan, jota se vuokraa yhteiskäyttöiseksi tilaksi pienyrittäjille. Tilaa käyttäviä jäseniä on tällä hetkellä noin 80. Kaikki jäsenet eivät kuulu osuuskunnan omistajiin. Jäsenten käyttöoikeus ja maksut perustuvat aikaan. Pienin käyttöoikeus on 10 tuntia kuukaudessa, maksu on tällöin 37 euroa/kk. 24/7-jäsenyys maksaa 297 euroa kuukaudessa ja se oikeuttaa työtilan täyspäiväiseen käyttöön. Hubin tiloja vuokrataan jäsenistölle ja ulkopuolisille erilaisten tapahtumien käyttöön.

Työtilassa on 9-17 välisenä aikana paikalla host, jonka tehtävä on huolehtia käytännön järjestelyistä, esitellä toimintaa uusille jäsenille, hoitaa tilavarauksia ja ennen kaikkea pitää huolta siitä, että jäsenistön välillä syntyy yhteistoimintaa. Hostilta voi aina kysyä kun tarvitsee apua ja hostin tehtävä on tuntea jäsenistö niin hyvin, että hän osaa kertoa kuka voi toista jäsentä auttaa. Hostaus perustuu vapaaehtoistyöhön. Hostit ovat itse yhteisön jäseniä ja saavat palkkiokseen hostauksesta 24/7-jäsenyyden ja muita etuja.

Hub järjestää jatkuvasti jäsentensä välisiä tapahtumia ja kohtaamisia pitääkseen yllä yhteisön toimintaa.

Hubin jäsemaksut ja tilavuokrat kattavat sen juoksevat kulut.

Hubin nykyisiin tiloihin mahtuu vielä kymmeniä uusia yrittäjiä. Jaettu työtila antaa mahdollisuudet alhaisiin tilakustannuksiin ja suureen käyttäjämäärään. Kaikki eivät ole yhtä aikaa paikalla käyttämässä tiloja; yrittäjän tärkein toimipiste on asiakkaan luona.

Hubissa nykyisin toimivat yritykset edustavat mm. seuraavia toimialoja: viestintä, markkinointi, yrityskonsultointi, henkilöstöpalvelut, tietotekniikkapalvelut, uusmediapalvelut, videointi, ekomatkailu, graafinen suunnittelu, vastuullinen johtaminen, verkostoituminen, vuorovaikutuksen kehittäminen, ympäristöpalvelut.

13.11.2012

Tavoitetila

Hubin tavoitteena on kehittää jatkuvasti uudistuva toimintamalli, jonka avulla

- Madalletaan yrittäjäksi ryhtymisen kynnystä
  - Luodaan ympäristö, jonne yrittäjäksi ryhtyvän on helppo tulla ja jossa voi aloittaa yrittäjyyden usealla eri mallilla (sivutoimisuus, alihankinta, projektimainen toiminta jne.)
  - Annetaan yrittäjälle toisten yrittäjien vertaistukea
  - Kehitetään ja valmennetaan kutakin yritystä omana yksikkönään ja yritysten verkostoa kokonaisuutena
  - Tehdään yhteisiä, koordinoituja toimenpiteitä kehittämisen, laadun, markkinoinnin ja myynnin alueilla
  - Kehitetään Lean Startup-ajatteluun perustuva yritysideoakilpailu
- Toimintamalli perustuu yritysten yhdessä omistamaan osuuskuntaan. Osuuskunta ei pyri itsearvoisesti kasvattamaan omaa toimintaansa tai voittojaan, vaan tähtää sen omistavien, toimivien pienyritysten hyvinvoinnin kasvattamiseen.

Hankkeen hallinnoijana on Hub Helsinki Osuuskunta. Hub Helsinki Osuuskunta anoo vuodelle 2012 yhteensä 80 000 euroa.

Seniори-ikäisten vapaaehtoispaketti / Sosiaalivirasto (uusi)

Vapaaehtoispaketti sisältää kaksi osaa:

- 1) "Kun haluta mukaan toimintaan"-paketti, jossa tietoa:
  - eläkeikäisten osallistumismahdollisuuksista vapaaehtoistoimintaan
  - yhteystietoja eri järjestöjen vapaaehtoistoiminnan pisteisiin
  - tietoa ajankohtaisista vapaaehtoistoiminnan koulutuksista
  - palvelukeskustoiminnasta
- 2) "Kun tarvitset vapaaehtoisen apua"-paketti, jossa tietoa:
  - vapaaehtoisvälityksistä
  - yhteystiedot

Pakettia lähdetään suunnittelemaan pienen työryhmän voimin, mutta toteutukseen tarvitaan rahoitusta. Työryhmään kutsutaan vapaaehtoistyön koordinaattorien lisäksi kaksi sosiaali- ja lähityön sosiaaliohjaajaa sekä yksi vanhustenpalveluiden vapaaehtoistoiminnan ohjaaja ja sosiaaliohjaaja.

Hankkeen hallinnoija on sosiaalivirasto. Sosiaalivirasto anoo vuodelle 2012 yhteensä 7 500 euroa hankkeen materiaalikustannuksiin.

13.11.2012

Sairaanhoitajan valmennusohjelma / Sosiaalivirasto (uusi)

Sairaanhoitajan valmennusohjelma -pilottihankkeen tavoitteena on tukea sairaanhoitajien rekrytointia ja sitoutumista työhön vanhuspalveluihin työkierron, uusien toimintatapojen (sähköinen oppimisympäristö, oppimisen työpajat) ja räätälöidyn koulutuksen avulla. Kohderyhmänä ovat osaavat sairaanhoitajat, joiden rekrytoinnista eri sosiaali- ja terveydenhuollon työnantajat pääkaupunkiseudulla kilpailevat. Tavoitteena on houkutellessa sairaanhoitajia työhön vanhuspalveluiden vastuualueelle, sitouttaa heidät työhönsä sekä selkiinnyttää sairaanhoitajan asemaa vanhuspalveluissa.

Hankkeeseen osallistuvat vanhuspalvelujen toimistojen johdon ja henkilökunnan lisäksi Helsingin kaupungin henkilöstökeskus (Heke), sosiaaliviraston hallinto- ja kehittämiskeskus sekä sosiaaliviraston henkilöstöhankinta. Terveyskeskus on mukana suunnittelussa sekä hankkeen seurannassa. Hankkeelle haetaan rahoitusta myös Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksesta.

Kehittämistoiminnan tuloksena tavoitellaan entistä laadukkaampaa ja saumattomampaa hoitoa vanhusasiakkaille ja onnistunutta uuden työntekijän perehdyttämistä työhönsä tukemalla heidän ammatillisen identiteetin kehittymistä ja ammatillista kasvua. Hankkeessa kehitetään myös uusia menetelmiä työntekijöiden perehdytykseen, verkostoitumiseen sekä tutkivan ja kehittävän työotteen lisäämiseen. Hankkeen tuloksia voidaan (sen onnistuessa) jatkaa pilottia laajemmalle osallistujajoukolle ja levittää myös muihin ammattiryhmiin.

Kehittämistyössä kirkastetaan ja tarkastellaan sairaanhoitajan asemaa vanhuspalveluissa ja lisätään työn sekä työpaikan vetovoimaisuutta. Osaavien sairaanhoitajien sitouttaminen työhönsä palvelee sosiaaliviraston strategiaa varmistaa vanhoille ihmisille turvallinen ja arvokas elämä sekä olla Suomen paras työpaikka. Lisäksi pyritään parantamaan kokonaistuottavuutta onnistuneella henkilöstörekrytoinnilla ja vähentämällä henkilöstön vaihtuvuutta.

Hankkeen hallinnoija on sosiaalivirasto. Sosiaalivirasto anoo vuodelle 2012 yhteensä 40 000 euroa ja sidottavaksi vuodelle 2013 yhteensä 60 000 euroa.

13.11.2012

Kaupunginsairaalan sähköisten palvelujen kehittäminen / Terveyskeskus (uusi)

Hankkeen tarkoituksena on kehittää sähköiset palvelukartat, tarkistuslistat ja tehtäväkuvaukset sekä sähköistä palveluohjausta tukemaan kaupunginsairaalan toimintaa.

Sähköiset palvelukartat ovat interaktiivisia kaavioita, joiden avulla soidaan helposti hahmottaa tarjolla olevia palveluja. Palvelukarttojen tavoitteena on tuoda potilaille ajantasainen ja oikea tieto kaupunginsairaalan, terveysasemien ja kolmannen sektorin palveluvaihtoehdoista. Palvelukartat viedään Terveyskeskuksen Internet- ja intranet-sivuille sekä Terveysporttiin ja Terveyskirjastoon. Palvelukartat rakennetaan kolmelle potilasryhmälle (lihavan potilaan, kuntoutuspotilaan sekä päihdepotilaan palvelukartta) sekä potilaiden että henkilökunnan käyttöön. Palvelukartat lisäävät potilaan osallistumista oman sairautensa hoitoon ja selkeä toimintamalli helpottaa mm. henkilökunnan perehdyttämistä. Tavoitteena on sopivan tekniikan löytäminen palvelukarttojen toteuttamiseen ja päivittämiseen.

Sähköisen palveluohjauksen tarkoituksena on tuottaa videoidut valmistautumisohjeet tiettyihin kaupunginsairaalan ajanvarauspoliklinikoilla suoritettaviin tavallisimpiin toimenpiteisiin (esim. paksunsuolentähystys, mahalaukuntähystys, kliininen rasiustesti). Videoidut ohjeet tulevat osaksi Helsingin Terveyskeskuksen Itsehoito-sivuja. Videoidut ohjeet yhdenmukaistavat toimintaa ja videon avulla potilas pääsee tutustumaan toimenpiteeseen ennalta, jolloin se voi lieventää toimenpiteeseen liittyviä pelkoja. Videoidut ohjeet eivät korvaa terveydenhuoltoalan henkilöstöltä saatua ohjeistusta vaan täydentävät sitä. Toiminta säästää henkilöstöresursseja ja parantaa asiakaspalvelua. Videoiden toteutus voidaan toteuttaa yhteistyössä mm. oppilaitosten kanssa.

Sähköiset tarkistuslistat ovat henkilökunnan käyttöön suunnattuja helpokäyttöisiä potilaan hoitoa tukevia listoja. Tarkistuslistojen on todettu parantavan potilasturvallisuutta mm. leikkauksissa. Tarkoitus on luoda kolme sähköistä tarkastuslistaa: päivystyksen, vuodeosastojen sekä kotiutuksen tarkastuslista ja sijoittaa ne Terveyskeskuksen intranet-sivuille. Organisaation tuottavuus paranee hoitoprosessien tehostuessa ja hoitovirheiden vähentyessä. Tarkastuslistoihin linkitetään näyttöön perustuva ajantasainen tieto aiheesta.

Projektissa tuotetaan verkkopalvelu, jossa kaupunginsairaalan tehtäväkuvaukset löytyvät sähköisessä muodossa. Tehtäväkuvauksien julkaisu luo avointa ja läpinäkyvää työnantajakuva. Potentiaaliset työnhakijat sekä alasta kiinnostuneet henkilöt pääsevät näin tutustumaan terveydenhuoltoalan töihin kaupunginsairaalamme. Tehtäväkuvien tuominen

13.11.2012

---

sähköiseen muotoon (teksti, kuvat, videot) tukee rekrytointia, työntekijöiden perehdyttämistä ja parantaa julkisen sektorin imagoa.

Hankkeen hallinnoija on terveyskeskus. Terveyskeskus anoo vuodelle 2012 yhteensä 210 000 euroa.

Psykiatrisen fysioterapian akuutisti masentuneiden ahdistuneisuuden hoidossa / Terveyskeskus (uusi)

Psykiatrisen fysioterapian soveltamisesta masentuneiden- ja ahdistuneiden potilaiden hoidossa on niukasti tutkimustietoa. Hoitokeinoja akuuttitilanteen tyypillisiin oireisiin, kuten voimattomuus, hengenahdistus, tasapaino-ongelmat ja ruumiinkuvan häiriöt, on riittämättömästi. Helsingin mielialahäiriökeskus aloitti syksyllä 2011 potilaskyselyn, jonka tulokset tukevat kokemustamme psykiatrisen fysioterapian tehosta. Keskus palvelee koko kaupunkia.

Hankkeen tavoitteena on kehittää lääkinällisenä hoitona toteutettavaa akuutisti masentuneiden ja ahdistuneiden nuorten aikuisten potilaiden yksilöllistä ja ryhmämuotoista psykiatrista fysioterapiaa. Psykiatrisen erikoissairaanhoidon hoitovalikko akuuttipotilaiden auttamiseksi olisi silloin kehittyneempi ja laajempi. Hankkeessa tehdään yhteistyötä psykiatriaosaston muiden yksiköiden ja Helsingin yliopiston kanssa. Mielialahäiriökeskuksen avo- tai päiväosastolla toteutettu akuuttihoito on muihin akuuttiosastoihin verrattuna 9-42 % edullisempaa.

Hoitomuodossa lääkärin läheteellä ohjataan yksilölliseen psykiatriseen fysioterapiaan vuoden aikana noin 90 potilasta, joille tarjotaan mielialahäiriökeskuksen akuuttihoitoa aikana 4-6 hoitokäyntiä. Lisäksi ryhmämuotoisessa hoidossa suunnitellaan hoidettavan noin 200 potilasta/v. Hoito käsittää mm. hengitys- ja jännitys-rentoutusharjoituksia sekä tietoista tekemistä, lisäksi käytetään terapeuttisia välineitä. Hoidolla pyritään osallistujien voimavarojen lisäämiseen, ruumiinkuvan eheytymiseen ja omasta hyvinvoinnista huolehtimisen vahvistamiseen. Hankkeessa kehitetään yksilöhoitomallin lisäksi myös ryhmämuotoinen hoitomalli psykiatrisen avohoidon käyttöön.

Hankkeen hallinnoija on terveyskeskus. Terveyskeskus anoo vuodelle 2012 yhteensä 101 500 euroa ja sidottavaksi vuosille 2013–2014 yhteensä 198 500 euroa.

13.11.2012

Väestön vertaistukitoiminnan ja itsehoidon tukeminen terveydenhoidossa / Terveyskeskus (uusi)

Väestön vertaistukitoiminnan ja itsehoidon tukeminen terveydenhoidossa-hanke toteutetaan Helsingin kaupungin terveystieteiden keskuksen, liikuntaviraston ja Svenska Pensionärsförbundetin yhteistyö- ja verkostohankkeena. Hankkeen kohderyhmänä on Helsingin ikääntyvä ja ikäännytynyt väestö. Helsinkiläisten omia voimavaroja vahvistetaan ja vastuunottoa omasta terveydestään käynnistämällä ns. vertaistukikahviloi- ta.

Hankkeen myöhemmässä vaiheessa väestöryhmien terveyseroja pyritään kaventamaan myös kohdistamalla toimintamallia alueille, joissa on erityisesti syrjäytymisvaarassa olevia asukkaita. Pilotoitava, alun perin Jönköpingissä kehitetty vertaistukitoimintamalli on levinnyt maailmanlaajuisesti eri sosioekonomisiin kohderyhmiin. Pilotin aikana on tarkoitus selvittää mallin soveltuvuus Helsinkiin.

Hankkeen ylätasoinen tavoitteena on edistää ikääntyneiden hyvinvointia ja kaventaa hyvinvointieroja, tukea ikääntyneiden osallisuutta ja voimavaroja sekä edistää ikääntyneiden itsenäistä suoriutumista puuttamalla ajoissa toimintakyvyn heikkenemiseen ja sen riskitekijöihin. Konkreettisin alatavoitteina on pilotoita uutta kustannustehokasta toimintamallia, jossa toimijat ovat aktiivisina osallistujina. Ikäihmisille tarjotaan mahdollisuus osallistua vertaistukitoimintaan tai virtuaaliseen verkostotukeen. Hankkeen tavoitteena on antaa eläköityville helsinkiläisille tietoa terveyttä edistävästä vertaistukitoiminnasta sekä kohdentaa resursseja palveluja eniten tarvitseville ja suuremman tuen tarpeessa oleville.

Hankkeen hallinnoija on terveystieteiden keskus. Terveystieteiden keskus anoo vuodelle 2012 yhteensä 70 000 euroa ja sidottavaksi vuosille 2013–2014 yhteensä 130 000 euroa.

Terveydenhoito asumisen tukena / Terveystieteiden keskus (uusi)

Terveydenhoito asumisen tukena-hanke toteutetaan Helsingin kaupungin sosiaaliviraston ja terveystieteiden keskuksen yhteistyöhankkeena virastojen rajapinnoissa.

Hankkeen myötä asumisentuen 30 sosiaaliviraston työntekijää saavat vähin muutosin tiimiinsä terveystieteiden keskuksen työntekijöitä. Tällöin syntyy innovatiivisella tavalla toimintamallien parantamista ja kohderyhmän 2 700 asukkaan asuminen pystytään turvaamaan paremmin. Hanke toteutetaan matalan kynnyksen periaatteella, joka ilmenee asiakaslähtöisyytenä, esteettömyytenä ja saavutettavuutena. Tuomalla henkilökuntaa eri virastoista samaan tiimiin kehitetään hankkeessa saumaton yh-

13.11.2012

---

teistyö, joka pudottaa lasiseiniä ja estää sekä päällekkäistä työtä että mahdollistaa oikeiden palvelujen tarkemman kohdentamisen. Hankkeessa hyödynnetään Terve Asunnoton-hankkeessa saatua tietotaitoa ja hyväksi havaittuja käytäntöjä sekä puututaan esille tulleisiin palveluverkoston puutekohtiin.

Terveydenhoito asumisen tukena- hanke tukee pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelman tavoitteiden saavuttamista ja kaventaa helsinkiläisten terveyseroja. Hankkeen kohderyhmänä ovat helsinkiläiset entiset pitkäaikaisasunnottomat, jotka ovat saaneet asunnon sosiaaliviraston kautta. Tällä hetkellä sosiaaliviraston asunnottomille kohdennetuissa pien- ja soluasunnoissa sekä tukikodeissa asuu noin 2 700 asukasta ja heille tukipalveluja tarjoaa noin 30 sosiaaliviraston työntekijää.

Hankkeen hallinnoija on terveyskeskus. Terveyskeskus anoo vuodelle 2012 yhteensä 355 000 euroa ja sidottavaksi vuosille 2013–2015 yhteensä 709 000 euroa.

Kotihoidon asiakaskäynnin ja työajan seuranta älypuhelimella / Terveyskeskus (uusi)

Kotihoidon säännöllisiä asiakkaita on kuukausittain noin 6 000-7 000 henkilöä ja kotihoidon hoitohenkilökuntaa noin 1 700. Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksu perustuu asiakkaan bruttotuloihin ja asiakkaalle yksilöllisesti räätälöityyn palvelu- ja hoitosuunnitelmaan ja se on arvio tarvittavan hoitoajan pituudesta. Uuden järjestelmän avulla on mahdollista seurata välitöntä työaikaa asiakkaan kotona ja identifioida kuka kotihoidon työntekijä on käynnit suorittanut. Näin varmistetaan, että asiakas saa hänelle suunnitellun hoitoajan. Työajan seuranta, käyntien tilastointi ja käynnin sisällön kirjaaminen tehdään nyt toimistolla, mutta muuttuisi uuden järjestelmän myötä asiakkaan käynnin yhteydessä tapahtuvaksi. Myös kauppatilaukset on mahdollista tehdä kodeissa. Näin kaksoiskirjaaminen ja matkat jäisivät pois ja välittömään asiakastyöhön käytettävissä oleva aika lisääntyisi.

13.11.2012

Kotihoidon toiminta perustuu moniammatilliseen tiimityöhön. Tiimin tehtävä on turvata asiakkaiden ympärivuorokautinen selviytyminen kotona mahdollisimman pitkään tiimin yhteistyön avulla. Kotihoidon perustiimiin kuuluu terveydenhoitaja ja/tai sairaanhoitaja, lähihoitaja, perushoitaja, kodinhoitaja sekä kotiavustaja, yhteensä noin 10–15 henkilöä. Jokaiselle tiimin asiakkaalle on nimetty vastuuhoidtaja. Käynnit tehdään pääosin yksin, joissakin tapauksissa käynnin tekee kahden kotihoitotyöntekijän muodostava työpari. Kotihoidon ohjaaja saisi järjestelmästä raportin kunkin työntekijän välittömän työajan määrästä. Raporttien avulla asiakkaan saamaa kotihoidon määrää kyettäisiin seuraamaan nykyistä paremmin.

Hankkeen hallinnoija on terveystakeskus. Terveystakeskus anoo vuodelle 2012 yhteensä 306 000 euroa.

Perhevalmennuksen sähköistäminen ja perheiden osallistaminen / Terveystakeskus (uusi)

Neuvolayksikön toimintaan sisältyy ensisynnyttäjille tarkoitettu perhevalmennus, joka toteutetaan moniammatillisena työnä yhteistyössä sosiaaliviraston kanssa. Mukana on myös järjestön edustajia. Nykyinen malli sisältää yhteensä 8 käyntiä synnyttäjille perheille. Nykyisen perhevalmennustoiminnan raskauden lisäksi tulevaisuuden kannalta tulisi perheiden osallisuutta ja valinnanvapautta tarjonnan osalta lisätä. Sähköinen asiointi on yksi tulevaisuudessa nopeasti lisääntyvä toimintatapa, joka sopii erityisesti myös perhevalmennuksen uudistamiseen.

Hankkeen tarkoituksena on perhevalmennuksen mallin uudistaminen yhdessä sosiaaliviraston kanssa toteutettavana yhteishankkeena siten, että malli on levitettävissä myös muihin kuntiin. Hankkeen päätarkoitus on lisätä perheiden osallisuutta sähköisen asiointiin käyttöön siten, että osa perheistä voisi valita perhevalmennuksen tai sen osan nettiversiiona. Lisäksi perheiden valinnanvapautta ja osallisuutta laajennettaisiin perhevalmennusmallia muuttamalla nykyisestä toistuvan rakenteen mallista enemmän perheiden oman valinnan mukaisiin aiheisiin. Lisäksi vastuu perhevalmennuksen sisällöstä jakautuisi enemmän moniammatilliseksi toiminnaksi ja ei ammatillisten erityisammattiryhmien järjestämäksi, jolloin resurssien käyttö on tehokkaampaa eikä kohdistu vain yhden yksikön työpanoksesta. Kuhunkin valmennuskertaan voisi perheet osallistua oman kiinnostuksen mukaisesti ja ajanvaraus toteutettaisiin Internetiä hyödyntäen. Sosiaaliviraston osuudessa korostuu erityisesti vanhemmille tarjottava vertaistukitoiminta. Perhevalmennusmallin uudistaminen suunnitellaan sosiaaliviraston lisäksi yhteistyössä sähköisen asiointin tuntevien tahojen kanssa.

Hankkeen tavoitteena on luoda moniammatillinen perhevalmennusmalli perheiden osallisuutta lisäten sekä sähköistä asiointia hyödyntäen,

13.11.2012

---

kouluttaa henkilökunta mallin käyttöön, implementoida malli käytäntöön sekä arvioida mallin toimivuus ja sen tuoma hyöty.

Hankkeen hallinnoija on terveyskeskus. Terveyskeskus anoo vuodelle 2012 yhteensä 188 000 euroa ja sidottavaksi vuodelle 2013 yhteensä 188 000 euroa.

Haavavastaanoton käynnistäminen / Terveyskeskus (uusi)

Haavavastaanotto on osa kokonaan uudistettavaa haavanhoidon prosessia. Työryhmässä ovat olleet edustettuina HUS verisuonikirurgia ja plastiikkakirurgia ja vastaanotolle on tulossa myös mukaan ihotaudit. Helsingin terveyskeskuksesta on osallistunut TAS (terveysasemat), KAUSA (akuuttisairaala) ja KOHO (kotihoito). Työryhmässä on myös henkilöstön edustus.

Tässä lyhyesti tilanne: työryhmä parhaillaan valmistelee sovitusti ”Haavavastaanoton” konkreettista käynnistämistä, mikä tarkoittaa selkeitä toiminnallisia muutoksia kaikilla mukana olevilla osapuolilla. Uusittava haavahoitoketju tulee tuottamaan asiakkaalle paremmat palvelut, vähemmän sairaala- ja haittapäiviä. Uusittava haavahoitoketju prof. Mauri Lepäntalon esittämien arvioiden mukaan Helsingissä haavahoidon prosessikustannusalenema on arviolta useita miljoonia euroja, jopa 10 milj.euroa vuositasona. Tämä realisoituu hallintomallimme mukaisesti erikoissairaanhoidon maksuissa, ei perusterveydenhuollon kustannusten suorina säästöinä.

Helsingin terveyskeskuksen osalta olemme esittäneet myös itsellemme haasteellisen aloitusajan 1.9.2012. Toiminnan käynnistyminen tuona ajankohtana on edelleen hieman avoinna. Tarvitsemme terveyskeskuksessa muutamia henkilöresurssisiirtoja tätä toimintaa varten, eikä meille ole tiedossa lisäresursseja. Tarvitsemme näille uusille myös ”koulutusjaksoa” verisuonikirurgialla ja plastiikkakirurgialla, mahdollisesti ihotaudeilta, jotta he voivat ottaa tehtävän paikallisen konsultaation roolin vastaan. Konkreettisesti tämä tarkoittaa hoitajavakanssijärjestelyiden (erillinen selvittely tulossa) lisäksi kahden terveyskeskuslääkärinvakanssin sitomista haavavastaanoton tehokkaaseen diagnostiikkaan ja konsultaatioon. Alussa nämä vakanssit olisivat haavavastaanotolla osa-aikaisia ja tekisivät osan työajasta muuta terveysaseman työtä. Koska haavavastaanoton lääkäriä kuitenkin tarvitaan katsomaan potilaita hoitajien tarvitessa diagnoosin tarkennusta, niin lääkärin sijoituspaikka tulisi olla se terveysasema jossa haavavastaanotto sijaitsee (Herttoniemi ja Viiskulma) sillä haavavastaanoton hyöty tulee nimenomaan nopeasta konsultaatiosta ja erityisosaamisesta. Konsultaation antajaksi ei kelpaa kuka tahansa lääkäri.

13.11.2012

Haavahoitoketjutyöryhmämme puolesta olen esittänyt myös tukeni professori Mauri Lepäntalon resurssiesitykselle, (½ verisuonikirurgi + ½ plastiikkakirurgi) terveyskeskuksen konsultaatiotoimintaan. Määräaikaisena esitys on perusteltua. Kun hoitoketjun tehostuminen realisoituu 1-2 vuoden sisällä, niin silloin Helsingin terveyskeskukseen tarvittava konsultaatioresurssi pitää löytyä jo HUS:n nykyisestä verisuoni- ja plastiikkakirurgian henkilökuntaresurssista.

Helsingissä on tällä hetkellä 26 terveysasemaa. Terveysasemilla on nyt poikkeuksetta jonoa 5-6 viikkoa. Lähtökohtamme oli, että haavavastaanottoon ei tule terveysasemille lääkäriresursseja lisää. Useiden keskusteluiden jälkeen on todettavissa, että mikään terveysasema ei halua vapaaehtoisesti luovuttaa omista lääkäriresurssistaan edes osaa haavavastaanoton toimintaan. Vaikka haavavastaanotto hyötyisi, luovuttava terveysasema kokee kärsivänsä muutoksesta. Luovuttavan terveysaseman palvelutarjonta kuitenkin tavallisen lääkärivastaanoton osalta luovutuksen takia hieman huononisi.

Koska kyseessä on toimintaketjua selkeästi tehostava asia, odotettavissa oleva hyöty on odotettavissa asiakkaalle, potilaalle ja asiakashyötyjen lisääntymisestä huolimatta odotetaan toimintaketjun olevan merkittävästi edullisempi kuin nykyinen toimintamalli, niin pyydän harkitsemaan voisiko nämä kaksi haavavastaanoton terveyskeskuslääkärin perustaa vaikka määräaikaisena kahdeksi vuodeksi. Siinä ajassa pitäisi jo selkeästi pystyä osoittamaan tämän uuden toimintamallin hyöty niin asiakkaiden kuin taloudenkin näkökulmasta. Yksi vakanssi jaetuna kahdelle haavavastaanotolle on huono ratkaisu, koska silloin lääkäri ei aina ole sillä haavavastaanotolla, missä häntä tarvitaan eikä lomitussjärjestelmä toimi. Selkeästi paras olisi kaksi vakanssia, jotka antava haavavastaanotolle osan työajasta ja muu osa on sen terveysaseman käytettävissä, missä haavavastaanotto sijaitsee. Läsnäolo on tärkeä asia.

Hankkeen hallinnoija on terveyskeskus. Terveyskeskus anoo vuodelle 2012 yhteensä 200 000 euroa.

Hanke kuntouttavan työtoiminnan ja oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen yhdistämiseksi / Sosiaalivirasto (uusi)

Helsingin Työvoiman palvelukeskus Duuriin ohjautuvista nuorista asiakkaista heikoimmassa asemassa ovat ne nuoret, joiden peruskoulu on jäänyt kesken. Näiden nuorten elämässä yhdistyvät myös monet muut ongelmat, joiden takia he ovat potentiaalisia syrjäytymään työelämästä kokonaan. Duurin Nuorten tiimissä on panostettu runsaasti nuorten asiakkaiden koulutukseen ohjaamiseen ja siinä onkin saatu hyviä tuloksia. Myös nuoria, joiden peruskoulu on jäänyt kesken, on pyritty eri tavoin tukemaan, jotta he saisivat koulun suoritettua loppuun. Tällä sa-

13.11.2012

---

ralla lopputulokset eivät ole olleet haluttuja, sillä on osoittautunut, että nämä nuoret tarvitsevat tavallista enemmän ohjausta ja tukea sekä toiminnallisuutta pystyäkseen opiskelemaan. Kokemusten myötä on syntynyt tarve kehittää toimintamuoto, jossa opiskelua ja työtoimintaa voidaan joustavasti yhdistää nuoren henkilökohtaisen tarpeen mukaan ja varmistaa näin perusopintojen saattaminen loppuun. Toiminnan aikana tavoitteena on myös varmistaa nuoren mahdollisuus hänelle sopiviin jatko-opintoihin tai työllistymiseen.

Lukuvuositasolla hankkeeseen ohjautuu vähintään 20 nuorta. Hankkeeseen voidaan ottaa lisää nuoria lukuvuoden aikana non stop-periaatteella. Jos nuorelta puuttuu perusopinnoista vain vähän hän saattaa päästä hankkeesta eteenpäin nopeasti ja paikka avautuu uudelle nuorelle. Hanke toimii lukuvuosittain. Kesän aikana nuorella on kuitenkin mahdollisuus osallistua pelkkään kuntouttavaan työtoimintaan.

Aluksi nuori tulee asiakkaaksi Duuriin, jossa hänelle tehdään aktivointisuunnitelma sosiaaliohjaajan, työvoimaohjaajan ja nuoren itsensä yhteistyönä. Aktivointisuunnitelmassa määritellään kuntouttava työtoiminta ja perusopetuksen suorittaminen. Perusopetuksen osuus kuntouttavasta työtoiminnasta ei voi olla niin suuri, että nuori olisi määriteltävissä kokoaikaiseksi opiskelijaksi.

Vastuupettaja tekee nuoren kanssa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jossa em. asia on huomioitu. Opiskelusuunnitelman tekemisessä on mukana Uusixin (=sosiaaliviraston Työhönkuntoutusyksikön Uusix-verstaat) kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja. Oppilaitoksen taholta nuorella on käytettävissään myös erityisopettajan ja opiskeluvalmentajan palvelut.

Nuori osallistuu kuntouttavaan työtoimintaan ja perusopetukseen yksilöllisesti määriteltävän ajan. Nuoren edistymistä ja kokonaistilannetta arvioidaan säännöllisin väliajoin.

Hankkeeseen osallistuvista nuorista kerätään asiakasraati ja kokemusasiantuntijat, joiden tarkoituksena on osallistaa nuoret mukanaan toimintamallin kehittämiseen.

Tavoitteena on kehittää verkostotyöhön perustuva malli kuntouttavan työtoiminnan ja oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen yhdistämiseksi. Hankkeen aikana tutkitaan toiminnallisten ja työpainotteisten menetelmien käyttämistä kohderyhmän nuorten peruskoulun opintojen loppuun saattamisessa. Pyrkimyksenä on luoda uudenlainen kokonaisuus työtoimintaa, yhteisöllistä ja yksilöllistä oppimista yhdistelemällä. Kuntouttavan työtoiminnan statuksella varmistetaan nuoren toimeentu-

13.11.2012

---

lo ja tarvittaessa siirtyminen pajojen välillä erilaisiin työtehtäviin oppimisen vaatimalla tavalla sekä riittävä psykososiaalinen tuki.

Vuositasolla tavoitteena on tarjota kuntouttava työtoiminta - perusopetus-yhdistelmää vähintään 20:lle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja varmistaa heille perusopetuksen loppuun suorittaminen sekä yksilöllisesti suunniteltu jatko. Hanketta on suunniteltu kolmen vuoden mittaiseksi.

Hankkeen hallinnoija on sosiaalivirasto. Sosiaalivirasto anoo lukuvuodelle 2012–2013 yhteensä 195 000 euroa.

Purje-hanke / Oppifi Oy (uusi)

Kehitysprojekti Purje on virikepalveluhanke, jossa kerätään haastattelulla palvelutalon asukkaiden muistomateriaalia ja tämän hetken ajatuksia Epooq muistelu- ja elämäntarinapalveluun internetiin. Purje edistää palvelutalon asukkaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja yhteiskuntaan integroitumista. Asukkaiden tuottama materiaali toimii osana palvelutalon virkistystoimintaa sekä haluttaessa tietoväylänä palvelutalon ulkopuolelle. Hanke toteutetaan syksyn 2012 ja kevään 2013 aikana. Pilottihankkeen jälkeen Purjeen käytäntö on monistettavissa palvelutaloihin Helsingin seudulla. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 89 200 euroa.

Kehitysprojekti Purjeessa luodaan toimintapolku, jolla palvelutalon asukkaiden muistomateriaalia ja kokemuksellista tietoa kerätään Epooq muistelu- ja elämäntarinapalvelun sivustoille internetiin.

Epooq on Oppifi yrityksen kehittämä elämäntarina- ja muistelupalvelusivusto. Epooqiin voi tallentaa muistelumateriaalia videoleikkeenä, äänenä, valokuvana tai tekstinä. Muistelija voi pitää Epooqiin tallentamansa materiaalin julkisena tai rajata sen käyttöoikeuden haluamallaan tavalla.

Purje-toimintamalli sisältää viisi ryhmätapaamista sekä kahdenkeskisiä haastatteluja, joissa asukkaita haastatellaan yhdessä sovittujen aiheiden pohjalta. Asukkaat jakavat Epooqiin siirrettyä materiaalia muiden yhteisöjen kanssa haluamassaan määrin (toiset palvelutalot, koulut, omaiset). Palvelutalo voi itse päivittää sivuja säännöllisesti uudella materiaalilla. Purje-toimintamalli sisältää myös kerätyn materiaalin purkutapaamisen sekä Epooq -sivuston käytön ohjeistuksen.

Purjeen haastatteluprosessi toimii yhteisöllisyyttä luovana tilanteena ympäristössä, jonka asukkaita yhdistää lähtökohtaisesti vain ikä ja hoidotoimenpiteiden tarve. Yksilönä kuulluksi tulemisen ja kokemusten jakamisen prosessi on asukasta voimaannuttava. Muistelemisen on koekallisesti todettu parantavan koehenkilöiden muistia.

13.11.2012

Purje -hanke etsii yhteistyökumppaniksi kouluja, joita kiinnostaa käyttää Epooq -muistelupalvelun sivustoja osana kouluopetusta. Muistelija toimii ainutkertaista ylisukupolvista tietoa jakavana persoonana. Tämä aktiivisuus lisää muistelijan merkityksellisyyden ja omanarvon tunnetta.

Purjeen käytännöt testataan Itäkeskuksen palvelutalossa. Toimintamalli luodaan monistettavaksi palvelutalosta toiseen. Kehitysvaiheen jälkeen palvelutalon väki toteuttaa Purjeen osana virkistystoimintaa. Purjeen kehittämiseen liitetään seuranta, jolla Purjeen vaikutuksia siihen osallistuneiden asukkaiden hyvinvointiin mitataan. Tämä toteutuu vanhustyön opinnäytetyön muodossa.

Hankkeen hallinnoija on Oppifi Oy. Oppifi Oy anoo vuodelle 2012 yhteensä 55 950 euroa ja sidottavaksi vuodelle 2013 yhteensä 33 250 euroa.

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma / Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu

17 Kaupunki tilana

Innovatiivinen kaupunki ® -ohjelman Kaupunki tilana teema-alueen sisällä kaupunkia tarkastellaan erilaisten tilojen kautta. Teema-alueen tutkimus-, taide- ja kehittämishankkeissa keskitytään kaupunkitilaan niin kaupungin sisä-, ulko- kuin ns. välitiloissa. Teema-alueessa otetaan huomioon tilan ekosysteemisyyden ja kokonaisvaltaisuus. Näkökulmina voivat olla mm. tilan hallinta ja tilapäiskäyttö, esteettömyys, koettu tila ja tilan merkitykset, tilan aistimellisuus (kuten valon ja valaistuksen merkitys) ja historiallinen konteksti.

Tavoitteena on tuottaa akateemista tietoa ja ymmärrystä tilan hallinnasta ja käytöstä sekä kokemuksista ja kontribuoida kaupunki tilan suunnittelutyöhön eri näkökulmista.

Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu anoo ko. teemalle vuodelle 2012 yhteensä 43 732 euroa ja sidottavaksi vuosille 2013–2014 yhteensä 189 740 euroa.

13.11.2012

Loppuraportit tiedoksi kaupunginhallitukselle

Terve Helsinki-hanke / Terveyskeskus

Tausta

Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin strategiaohjelmassa vuosiksi 2009–2012 nostettiin terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen yhdeksi painoalueeksi. Myös Helsingin terveyskeskuksen strategiasuunnitelman yksi painopiste vuosille 2009–2011 oli helsinkiläisten terveyden edistäminen ja väestöryhmien välisten terveyserojen supistaminen. Strategian toimeenpanemiseksi perustettiin Terve Helsinki-hanke, joka tähtäsi helsinkiläisten terveyserojen kaventamiseen neljän osaprojektin avulla. Hanke toteutettiin ajalla 1.3.2009–31.12.2011.

Tarkennetussa hankesuunnitelmassa kohderyhmiksi määriteltiin nuoret ja työikäinen väestö. Lasten ja ikääntyneen väestön osalta Helsingin terveyskeskuksella oli jo aiempia projekteja meneillään. Hankesuunnitelmassa katsottiin, että syrjäytymisen ehkäisy ja sosioekonomisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen kohdennetuilla toimenpiteillä oli tärkeää nuorten ja työikäisen väestön keskuudessa. Pääkaupunkiseudun päivystyshankkeessa tehdyt selvitykset osaltaan vahvistivat tätä näkemystä. Nuorten syrjäytymistä ehkäistiin Helsingin Diakonissalaitoksen, Vamos-projektin kanssa toteutetulla yhteistyöllä sekä koulupudokkuuteen keskittyvällä Tsemppari-hankkeella. Työikäisten terveyttä pyrittiin edistämään Päivystyksestä hoitoon- sekä Pitkäaikaistyöttömyydestä aiheutuvan syrjäytymisen ehkäisy-projekteilla. Terve Helsinki-hankkeen tavoitteena oli ottaa käyttöön kaikissa osaprojekteissa vaikuttavia toimintatapoja terveyserojen kaventamiseksi.

Hankkeen tarkoitus ja tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli, että

- koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle jäävien nuorten määrä ja syrjäytyminen vähenee vuoteen 2015 mennessä. Tavoitteeseen pääsemiseksi kehitettiin toimintamalleja koulutuksen ja/tai työelämän ulkopuolelle jäävien nuorten tavoittamiseksi, heidän terveytensä edistämiseksi ja elämänhallinnan lisäämiseksi.
- helsinkiläisten työikäisten kuolleisuus väkivaltaan, tapaturmiin, alkoholisairauksiin ja itsemurhiin vähenee 2 % vuoteen 2015 mennessä. Tavoitteeseen pääsemiseksi kehitettiin toimintamalleja päivystyksen kautta tavoitettavien, syrjäytymisvaarassa olevien aikuisten hoitoon.

13.11.2012

- o parannetaan työelämän ja työterveyshuollon ulkopuolelle jäävien aikuisikäisten henkilöiden hoidon saatavuutta sekä lisäävät heidän aktivoitumistaan työn, koulutuksen ja muiden aktiviteettien pariin. Tavoitteisiin pääsemiseksi kehitettiin ja testattiin uutta toimintamallia.

Kaikkiin edellä kuvattuihin tavoitteisiin pyrittiin käynnistämällä intensiivipalveluja tietyille ryhmille. Hankkeessa kehitettiin ja testattiin uusia toimintamalleja. Hankkeen aikana hyväksi koetut toiminnot pyrittiin vakiinistamaan tai vaihtoehtoisesti hankkeiden toimintaa jatkettiin muutoin. Toimintamallista, jonka osalta toimintaa ei jatkettu, kuvattiin toteutunut toiminta sekä ehdotettiin kokemusten pohjalta näkemyksiä uudeksi toimintamalliksi.

Terveysterojen tunnistamiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi toteutettiin asiantuntijoista koostuva Terve Helsinki-Forum. Forumissa pidetyn asiantuntijapaneelin tarkoituksena oli tuoda esiin perustelija hankkeen linjauksiin sekä jakaa ajatuksia terveysterojen kaventamiseksi.

Hankkeen yhteydessä lisättiin terveystakeskuksen henkilökunnan osaamista terveyden edistämässä koulutuksen avulla. Konkreettiset, uudet toimenpiteet terveysterojen kaventamiseksi pohjautuvat teoriaan sekä Helsingin tilanteeseen.

Yhteenveto

Terve Helsinki-hankkeen osaprojekteissa luotiin toimintamalleja, joilla pyrittiin kaventamaan terveysteroja ja parantamaan haavoittuvien ryhmien palveluihin pääsyä. Hankkeessa onnistuttiin näissä tavoitteissa. Hankkeen määrällisten tavoitteiden, eli alle 65-vuotiaiden kuolleisuuden väheneminen 2 % vuoteen 2015 ja helsinkiläisten kuolleisuuden väheneminen 2 % alkoholisairauksiin, tapaturmiin, väkivaltaan ja itsemurhiin vuoteen 2015 mennessä, arviointi tehdään myöhemmin.

Terve Helsinki-hankkeesta saatujen tulosten ja kokemusten pohjalta on nähtävissä, että tulevaisuudessa työttömien työnhakijoiden terveystalvelut tulisi toteuttaa Terve Helsinki-hanketta laajemmassa kokoonpanossa, yhteistyössä Duurin, TE-toimiston, sosiaaliviraston ja henkilöstökeskuksen kanssa.

Nuorten syrjäytymisen osalta tärkeää olisi, että syrjäytymiskehitykseen puututaan jo varhain lapsuudessa. Toimenpiteitä ja hankkeita tulisikin suunnata jo päiväkotij- ja kouluikäiseen väestöön. Lisäksi nuorten syrjäytymisen ehkäisy edellyttäisi toimia, jotka kohdennettaisiin koko perheyksikköön ja yksilön sijasta asiakkaaksi katsottaisiin koko perhe.

13.11.2012

Sekä STM:n Kansallinen terveyserojen kaventamisen toimintaohjelma 2008–2011 että THL:n arviointi hankkeesta toteavat, että terveyseroja tulisi kaventaa koko kaupungin näkökulmasta ja eri hallintokuntien yhteisillä toimilla. Terveyserojen kaventaminen tulisi kohdentaa terveyserojen syihin ja niihin sosiaalisiin määrittäjiin, joista terveyserot kumpuavat.

Tuleeko puhdasta-hanke / Terveyskeskus

Tausta

Hanke toteutettiin Helsingin kaupungin innovaatorahaston myöntämällä määrärahalla. Suurin kustannuserä oli Helsingin yliopiston tutkijoiden asiantuntijapalkkiot tutkimusmenetelmiseen.

Hankkeen suunnittelu

Hankkeen suunnittelukokous oli tammikuussa 2011. Suunnittelussa käytettiin hyväksi Tuleeko Puhdasta -hankkeen vuoden 2010 tuloksia ja kokemuksia.

Hankkeeseen otettiin mukaan aikaisemmassa tutkimuksessa olleet Haartmanin ja Laakson sairaalat, jotta nähtäisiin, onko kehitystä tapahtunut erilaisten interventioiden (koulutuksia ja työn seuranta opastuksineen) johdosta. Vuonna 2011 pintahygienianäytteitä otettiin lisäksi Herttoniemen ja Marian sairaaloissa. Kaikissa sairaaloissa näytteitä otettiin kahdella eri osastolla ja muutamissa erikoiskohteissa, esim. Marian sairaalassa tutkittiin endoskopiayksikön pintoja. Ennen pintahygienianäytteiden ottoa Helsingin yliopiston tutkijat tutustuivat uusiin kohteisiin, valokuvasivat kaikki näytteenottopisteet ja myös tarkistivat aikaisemmat tutkimuskohteet sekä tekivät yksityiskohtaisen näytteenottosuunnitelman, jotta näytteiden otto sujuisi mahdollisimman joustavasti sovittuna tutkimuspäivänä.

Näytteiden otto ja mittausmenetelmät

Näytteet otettiin toukokuun 2011 aikana. Osassa huoneita näytteitä otettiin sekä ennen siivousta että siivouksen jälkeen. Koko tutkimuksessa otettiin noin 8 400 pintahygienianäytettä (noin 2 100/sairaala). Tutkittavat näytteenottopisteet olivat käytävillä, potilashuoneissa, potilaiden saniteettitiloissa, päivähuoneissa, osastokeittiöissä, lääkärin ja osastonhoitajan huoneissa henkilökunnan tauko- ja WC-tiloissa, huoltohuoneissa ja varastoissa. Näytteiden otossa keskityttiin kosketuskohtiin.

Mittausmenetelminä oli kokonaismikrobi-, home- ja hiivanäytteiden ottaminen kaikista tiloista. Kosteissa tiloissa otettiin enterobakteeri- ja be-

13.11.2012

---

ta-gur -näytteitä. Lisäksi käytettiin ATP -bioluminesenssimenetelmää ja otettiin proteiini- ja pölynäytteitä.

Pintahygieniakartoituksen tulokset

Helsingin yliopiston tutkijat esittelivät tutkimuksen tulokset kolmessa eri tilaisuudessa ja osallistujilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja saada tarkennuksia tehdystä tutkimuksesta. Tutkimusraportit lähetettiin sähköisesti tutkimussairaaloihin ja hallintoon.

Sairaaloiden erot olivat suhteellisen pienet, kun tarkastellaan kaikkien eri menetelmillä saatujen mittaustulosten keskiarvoja. Sairaaloiden eroja oli lähinnä tarkasteltaessa eri mittausten menetelmiä. Ongelmallisimmat näytteenottokohteet olivat pesualtaiden reunat ja vaakapinnat, tuolit, erilaiset hyllyt ja telineet, pesualtaiden hanat, pöytien pinnat (ml. mahdolliset pöytäliinat), roska-astioiden kannet ja keittiökoneiden kosketuskohdat. Näiden kohtien siivousta on syytä tehostaa ja parantaa. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota käsipyyheannostelijoiden alapuolen, potilas-pöytien laatikoiden, puhelimien, WC-istuinten kansien, -istuinrenkaiden ja tukikahvojen puhdistamiseen.

Tutkimuksen tulosten tarkastelu ja jatkotoimenpiteet

Tutkimuksen tuloksia pohdittiin yhdessä laitoshuollon kokouksissa ja jatkotoimenpiteistä sekä uusista työkäytännöistä sovittiin.

Hygieniaprojektin aikana ja sen jälkeen nousi vahvasti esiin se, miten tärkeää on siivota oikein eri tilat ottaen huomioon niiden toiminta. Laitoshuoltajan tulee hallita erilaiset siivousmenetelmät ja ymmärtää terveydenhuollon hygieeniset vaatimukset. Laitoshuoltajat tulee perehdyttää, opastaa hyvin työhön ja lisäksi tärkeää on seurata, tehdäänkö oikein. Laitoshuollossa laadittiin siivoustyön seurantalomake, jota lähimies käyttää seuratessaan ja arvioidessaan laitoshuoltajan siivoustyön tekemistä. Laitoshuollossa vuoden 2012 aikana kaikki esimiehet seuraavat oman alueensa laitoshuoltajien työtä ja yhdessä voidaan sitten arvioida ja kehittää työprosessia.

Mitattua puhtautta -hankkeeseen liittyvää täsmäkoulutusta järjestettiin maaliskuussa 2012 aikana laitoshuoltajille ja esimiehille. Koulutuksen painopiste oli saniteettitilojen siivous, koska tutkimustulosten mukaan ko. tilojen siivouksessa oli eniten kehitettävää ja parannettavaa. Koulutustilaisuuksia oli 10 päivän aikana ja yleensä pidettiin kaksi tilaisuutta samana iltapäivänä.

Laitoshuollon työohjeita ja työnkuvauksia on tutkimustulosten pohjalta päivitetty joulukuusta 2011 alkaen. Esimerkiksi laitoshygieniaopas on päivitetty kesäkuussa 2012.

13.11.2012

Yhteisöllinen koulu -hanke / Opetusvirasto

Hankeidea lyhyesti

Helsingin kaupungin opetusviraston mediakeskuksen vetämä Yhteisöllinen koulu -hanke on kaupungin kehittämisprojekti, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittämistä koulu yhteisössä hyödyntäen yhteisöllistä mediaa. Hankkeen tavoitteena olivat:

- vahvistaa lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä
- luoda prosessi ja työkalut, jotka mahdollistavat lasten ja nuorten osallisuuden
- lisätä lasten ja nuorten osallistumistapoja heitä koskevien palvelujen suunnitteluun
- luoda koulun oma aloite- ja innovaatio-järjestelmä, jossa oppilaat, opettajat ja henkilökunta voisivat esitellä ideoitaan koulu yhteisön arjen kehittämiseksi
- kokeilla miten koulut voisivat paremmin ottaa käyttöön niitä toimintamalleja, joihin nuoret netinkäytössään ovat jo tottuneet muissa yhteyksissä
- edistää Helsingin kaupungin hallinnon rajat ylittävää yhteistyötä

Hanke alkoi käytännössä kesällä 2010 ja se kesti vuoden 2011 loppuun. Hankekumppaneita olivat Nuorisoasiainkeskus ja Forum Virium Helsinki.

Hankkeen pilottikoulu oli Porolahden peruskoulu.

Hankkeen konkreettisenä tavoitteena oli määritellä ja pilotoida koulun yhteisöllisen julkaisualusta (koulun oman sosiaalisen median) konseptia ja sitä tukevia toimintatapoja ja työvälineitä.

Hankkeen keskeiset tulokset

Noin puolentoista vuoden työrupeaman aikana on käynyt selväksi, että hankkeeseen liittyy huomattavaa uutuusarvoa ja innovaatiopotentiaalia. Viime kädessä kyse on koulukulttuurin uudistamisesta. Tällä kertaa kyseessä on yhteisöllisen digitaalisen kulttuurin ja perinteisen koulumaailman kohtaamisen haaste. Tästä seuraa se, että toimivien ratkaisujen etsiminen vaatii runsaasti työtä ja aikaa ja tulokset tulevat pitkällä aikajänteellä. Hyvää digitaalisessa viitekehityksessä on ollut, että tämä on mahdollistanut kehittämistyön kytkemisen useisiin meneillään oleviin kehittämistoimenpiteisiin.

13.11.2012

Hankkeessa on saavutettu mukavasti tuloksia ja oppimiskokemuksia ja kehittämistoiminta on siten osoittanut elinvoimaisuutensa. Kaiken kaikkiaan hanke on herättänyt kiinnostusta lähes kaikissa yhteyksissä, missä sitä on tuotu esiin.

Mitä hankkeen jälkeen?

Talvella 2011 tehtiin yhdessä Forum Viriumin, Lappeenrannan mediakeskuksen sekä Turun TOP-keskuksen kanssa rahoitushakemus Etelä-Suomen aluekehitysrahastolle. Hakemus meni läpi ja uusi hanke "Yhteisöllisyys, koulu ja älykkäät palvelut (YKÄ)" käynnistyi vuoden 2012 alusta. Yhteisöllinen koulu -hankkeessa aloitettu kehittämistoiminta jatkuu ja laajenee uudessa hankkeessa.

Syksyn 2011 aikana tehtiin alustavia valmisteluja, jotta toiminta jatkuisi sujuvasti vuodenvaihteen yli.

Lisäksi rahoitusta haettiin ja saatiin Opetushallituksen oppimisympäristöjen kehittämisohjelmasta. Käytännössä mediakeskus on mukana kahdessakin mobiilihankkeessa, joihin mediakeskukseen on palkattu oma projektikoordinaattori. Jatkossa hankkeiden välille on luonnollista rakentaa yhteistyötä.

Yhteenveto

Tiivistetysti voisi sanoa, että Yhteisöllinen koulu -hankkeessa on raapaistu pintaa suuremmasta peruskoulua koskettavasta kulttuurisesta muutoksesta. Voidaan perustellusti sanoa, että jo tässä muodossa ja laajuudessa hanke on sysännyt liikkeelle useamman kehitysprosessin, joilla on tulevana vuosina hyvä mahdollisuus synnyttää uudenlaista yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia lisäävää toimintaa. Monta asiaa on myös jäänyt toteutumatta, joiden työstäminen onneksi pääsee jatkumaan jatkohankkeessa. On erittäin hienoa, että Helsinki on satsannut uudenlaiseen ja innovatiiviseen kehitystyöhön. Uuden luominen edellyttää uusia ja perinteisiä toimintamalleja ravistelevia kokeiluja sekä rohkeita avauksia uusille ja vielä tuntemattomille maaperille.